

1 Identifikační údaje

1.1 Údaje o škole

Základní škola a Mateřská škola Hranice, Studentská 1095

Ul. Studentská 1095, 753 01 Hranice

Škola s právní subjektivitou (příspěvková organizace)

IČ : 61985988

RED-IZO : 600 027 040

1.2 Zřizovatel:

Olomoucký kraj

Adresa zřizovatele:

Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

1.3 Vedení školy, koordinátor ŠVP, kontakty

Vedení školy:

Statutární orgán, ředitelka školy
Statutární zástupce

Mgr. Jarmila Theimerová
Mgr. Jana Divišová

Kontakt na zařízení :

tel. ředitelka školy
tel. zástupce ředitelky školy
tel. ekonomka
E-mail
internetové stránky

581 602 306
580 694 125
581 601 749
skola@zsstudentska.cz

Koordinátor ŠVP:

1.4 Všechny součásti školy a školského zařízení

1. Základní škola IZO: 102608652
3. Školní družina IZO: 110034406

1.5 Datum zařazení do rejstříku škol

Datum zřízení školy (příspěvková organizace:) 1. 1. 1995
Datum zařazení do rejstříku škol: 27. 5. 1996
Poslední aktualizace v rejstříku: 1. 9. 2015
Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

2 Charakteristika školy

Činnost školy je vymezena školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

- Škola je zřízená podle § 16 odst. 9 školského zákona.
- Škola poskytuje výchovu a vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP). Dítětem a žákem se SVP se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách, odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte nebo žáka. Děti a žáci se SVP mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školní družinou.
- Podmínkou přijetí žáka je doporučení školského poradenského zařízení - Speciálně pedagogického centra.
- Zabezpečení výuky žáků se SVP vychází z individuálních vzdělávacích plánů (IVP). Minimální doporučená úroveň výstupů těchto žáků vychází z RVP-ZV a přiznaných podpůrných opatřeních a je specifikována v IVP se zohledněním individuálních potřeb žáka, s respektováním jeho pracovního tempa, úrovně pozornosti či například potřeby delšího zácvičku.
- Vzdělávací program základní školy je otevřený a pružný systém, obsah učiva lze rozšířit či modifikovat podle individuálních schopností a možností žáků.
- Absolventi základní školy mohou pokračovat v přípravě na budoucí povolání ve všech učebních oborech na středních odborných učilištích.
- Škola umožňuje terapeutickou činnost v zájmových kroužcích, odborný informační a poradenský servis pro rodiče (školní poradenské pracoviště).
- Při škole je zřízena přípravná třída pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u nichž může zařazení do této třídy vyrovnat jejich vývoj a je určena pro děti s odkladem povinné školní docházky.
- Škola zajišťuje vzdělávání všemi formami, které umožňuje školský zákon a prováděcí předpisy, z hlediska vyučovacího prostředí vzděláváním v prostorách školy i mimo ně, zejména v rámci dnů v přírodě spojených se sportem a pohybem, exkurzích, vycházkách a dalších akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy.
- Součástí školy je školní družina.

2.1 Úplnost a velikost školy

Výuka žáků probíhá v budově, která je vlastnictvím Olomouckého kraje. Základní škola a Mateřská škola Hranice, Studentská 1095 se nachází v klidné a snadno dostupné části města s výhodnou dopravní obslužností a bezprostřední blízkostí Dětského domova v Hranicích, odkud k nám dochází někteří žáci školy. Většina žáků dojíždí ze spádových oblastí samostatně, část v doprovodu zákonných zástupců.

2.2 Vybavení školy

Hlavní budova školy je třípodlažní. Pro žáky s poruchou hybnosti má škola bezbariérový vstup do přízemí budovy, kde je umístěna třída pro žáky s kombinovanými vadami. Bezbariérovost škola tedy splňuje pouze v přízemí školy. Vedle třídy pro žáky s kombinovanými vadami se nachází prostorná aula, která je využívána pro pohybové aktivity těchto žáků, ale i žáků jiných tříd. Hodiny tělesné výchovy jsou realizovány za příznivého počasí na venkovním hřišti za školou nebo v tělocvičně SPŠ v Hranicích, která je v bezprostřední blízkosti školy (přes cestu).

V prostorách školy jsou na každém patře odpočinkové zóny.

V budově školy se v současné době nachází 12 tříd s barevně odlišným nábytkem a v některých třídách jsou vestavěné skříně. Odborné pracovny: počítačová učebna, přírodovědná učebna s interaktivní tabulí, Hudebna, dvě školní dílny, cvičná kuchyň a širna. Postupně tyto učebny modernizujeme a dovybavujeme.

Součástí školy je školní poradenské pracoviště, které nabízí služby výchovného poradce a školního metodika prevence.

Ve dvoře budovy školy je malá zahrada, která je využívána pro výuku pracovních činností a v blízkosti je školní hřiště s umělohmotným povrchem. Do budovy této školy jsme se z důvodu výměny krajských škol přestěhovali 1. 9. 2017. Školu bude nutné v rámci možností postupně vylepšit a to jak materiálně, tak i stavebně.

Materiální vybavení

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Pro další studium žáků i pedagogů je k dispozici dobře vybavená školní knihovna. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány.

Technické vybavení

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou. Pro výuku nejen Informatiky ale i dalších předmětů je určena výpočetní technika, která má 14 žákovských stanic s připojením na internet. Učitelé mají k dispozici počítače ve sborovně a v kabinetech. Počítače jsou umístěny i v odborných třídách a kmenové třídě pro žáky s kombinovanými vadami (ZŠS). Ve škole je k dispozici kopírka a 7 laserových tiskáren z toho 2 barevné.

Škola po technické stránce disponuje vybavenou učebnou dílnou, didaktickými pomůckami a nábytkem. Ve třídě ZŠS je umístěn běžecký pás, PC se speciální klávesnicí a dotykovou obrazovkou, relaxační vaky a balanční desky.

Psychohygienické podmínky

Pro odpočinek je k dispozici školní družina pro mladší žáky, dojíždějící a žáky ze ZŠS. Žáci mají možnost v prostorách auly využívat stoly pro stolní tenis a odpočinkové zóny v prostorách tříd a chodeb.

Okna v celé budově jsou nová, plastová a opatřena žaluziemi. Třídy odpovídají hygienickým normám, jsou prostorné, světlé a čisté. Všechny třídy mají polohovatelný nábytek odpovídající velikosti a potřebám žáků. Režim vyučování je sestavován s ohledem na hygienu učení a věk žáků. Vyučování probíhá ve vyučovacích hodinách a střídá se s pracovním a odpočinkovým režimem. Učitelé kladou důraz na dostatek relaxace a aktivní pohyb. Podle věku a individuálních potřeb žáků je stanoven stravovací a pitný režim. Všechny prostory ve škole jsou upraveny pro bezpečný pohyb žáků, je pravidelně dodržována kontrola zařízení a vybavení školy z hlediska jejich bezpečnosti. V případě úrazu jsou dostupné lékárničky, které jsou vybaveny materiálem k poskytnutí první pomoci. Učitelé jsou každoročně proškoleni v oblasti poskytování první pomoci. Pedagogické dohledy na chodbách jsou zveřejněny a v praxi důsledně dodržovány. Pedagogičtí pracovníci školy při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vychází zejména z rizik možného ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání a při účasti žáků školy na různých akcích pořádaných školou. Zároveň je přihlíženo k věku žáků, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotním stavu. Pravidelně seznamujeme žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví tak, aby bylo dosaženo klíčových kompetencí vztahujících se k ochraně zdraví žáků a jejich bezpečnosti.

Psychosociální podmínky

Ve škole se snažíme vytvářet příjemné prostředí, poskytovat žákům zdravé učení a nabízet otevřené partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy. Vzdělávání, které poskytujeme našim žákům, je propojené se skutečným životem. V rámci vzdělávání naplňujeme potřeby žáků k jejich všestrannému prospěchu. Ochraňujeme žáky před násilím, šikanováním i proti dalšímu rizikovému chování. Vytváříme příznivé sociální klima, přistupujeme k otevřenosti, úctě, toleranci, spolupráci a pomoci druhému.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je odborně kvalifikován pro výkon funkce pedagogického pracovníka v oboru speciální pedagogika. Do týmu pedagogů patří také asistenti pedagoga, kteří spolupracují ve třídě se speciálním pedagogem. Všichni učitelé si především prohlubují odborné znalosti. Každoročně se zúčastní několika vzdělávacích akcí v rámci DVPP, zaměřených zejména na speciálně pedagogickou diagnostiku, nové aktivizační formy a metody práce. Ve škole pracuje školní poradenské pracoviště ve složení výchovný poradce a školní metodik prevence.

2.4 Charakteristika žáků

Škola zajišťuje vzdělávání žáků dle § 16, odst. 9, školského zákona. Vzdělávání probíhá podle školních vzdělávacích programů pro základní školu v 1. – 9. postupném ročníku a základní školu speciální v 1. – 10. postupném ročníku.

Vzděláváme hranické i dojíždějící žáky ze spádové oblasti mikroregionu Hranice a Nový Jičín.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, na pravidelných rodičovských schůzkách, ve dnech otevřených dveří a v době akcí pro veřejnost (škola pořádá den otevřených dveří, besídky, jarmarky apod.). Rodiče jsou o činnosti školy informováni na webových stránkách. Úzce spolupracujeme se Městskou knihovnou, Dětským domovem v Hranicích, s PPP Přerov, SPC Olomouc, Mohelnice a Hranice. Dále s OSPOd Hranice a Policií ČR i městskou policií v Hranicích. Organizujeme nebo se účastníme řady kulturních a sportovních akcí pro širokou veřejnost.

2.6 Dlouhodobé projekty

Projekty školy zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků. Dotvářejí obsah vzdělávacího procesu celé školy.

Oblasti zapojení školy v rámci projektových aktivit:

1) Škola se zapojuje do dlouhodobých evropských projektů (OP VK, OP VVV). Téma projektů volí koordinátoři i ostatní vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti.

Některé projekty jsou třídní, jiné školní. Projekty realizují vyučující se svými žáky.

Příkladem jsou následující realizované projekty:

Projekty multikulturní výchovy:

Mezi úspěšně realizované projekty bezesporu patří:

„Zeměkoulení“ jehož součástí je projektový den s názvem

„Patříme do Evropy“,

„Kolotoč tradic“,

„Naše město a okolí“,

„Já a lidé“

Projekty zaměřené na zdravý životní styl:

Realizované projekty:

„Zdraví“ jehož součástí je projektový den s názvem

„Den v přírodě“,

„Dopravní výchova“,

„Dětský den“

Prioritou školy jsou projekty v oblasti primární prevence rizikového chování.

V rámci prevence rizikového chování se škola zapojila do dvou programů.

„Kočičí zahrada“ pro žáky 1. stupně pod záštitou ppp Přerov

„Unplugged“ pro žáky 2. stupně pod záštitou Centra prevence Kliniky adiktologie 1 LF UK a VFN v Praze

3. Jitřenka „etické otázky každého dne“ pro žáky 1. až 9. ročníku a děti přípravné třídy
4. Projekt města Hranice „Bezpečné Hranice“, v rámci tohoto projektu zaměřeného na prevenci kriminality několikrát za školní rok navštíví naši školu příslušníci městské policie s besedami na aktuální témata
5. KAPPA HELP programy primární prevence

V rámci programu MŠMT

Pro zajištění materiálního vybavení pracovního prostředí pro žáky s nejvyšší mírou podpory se škola pravidelně zapojuje do Rozvojového programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Kompenzační učební pomůcky pro žáky se zdravotním postižením.

Programy OP VK v rámci šablon zaměřených na vzdělávání pedagogických pracovníků ve formách a metodách výuky směřujících.

K rozvoji čtenářské a informační gramotnosti žáků základních škol a k individualizaci výuky v této oblasti.

Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Vzdělávání pedagogických pracovníků ve formách a metodách výuky směřujících k rozvoji přírodovědné gramotnosti žáků základních škol a k individualizaci výuky v této oblasti

Vzdělávání pedagogických pracovníků ve formách a metodách výuky směřujících k rozvoji finanční gramotnosti žáků základních škol.

Pedagogové školy zpracovali velké množství materiálů, které jsou využívány ve výuce.

Součástí pravidelných projektových aktivit školy jsou rovněž níže uvedené oblasti zvyšující efektivitu vyučovacího procesu:

- ✓ spolupráce se zřizovatelem – účast a vystoupení na kulturních, sportovních a společenských akcích
- ✓ různorodá nabídka vyučovacích metod a postupů – činnostní učení, kooperativní vyučování, projektové vyučování
- ✓ široká nabídka zájmových kroužků
- ✓ fungující výchovné poradenství – spolupráce s SPC a PPP nejen při řešení výchovných a vzdělávacích problémů, ale také při výběru povolání žáků, spolupráce s Úřadem práce i se středními školami
- ✓ pravidelné besedy s odborníky v oblasti prevence sociálně patologických jevů – drogy, AIDS, partnerský život, šikana, dětská kriminalita

- ✓ výchova žáků ke vztahu k životnímu prostředí – sběr druhotných surovin, třídění odpadu (soutěž ve sběru elektroodpadu a baterií)
- ✓ péče o talentované žáky sportovního a uměleckého zaměření, účast na soutěžích
- ✓ pořádání exkurzí, škol v přírodě, výletů
- ✓ návštěvy divadelních a výukových programů „Planeta Země“, muzeí, městské knihovny, galerií
- ✓ bohaté sportovní vyžití žáků – sportovní dny, pravidelné sportovní aktivity v rámci vyučování, zájmové činnosti žáků a o velkých přestávkách hraní stolního tenisu

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Základní škola a Mateřská škola Hranice, Studentská 1095 má za cíl vychovávat a vzdělávat žáky školy tak, aby po ukončení povinné devítileté docházky opouštěli školu vzdělaní, slušní a úspěšní absolventi, kteří se uplatní ve svém budoucím osobním i profesním životě a získají základ pro celoživotní vzdělávání.

Škola je zaměřena na :

- inkluzivní vzdělávání, tzn. vytváření podmínek pro žáky s různou mírou přiznaných podpůrných opatření
 - výchovu a vzdělávání v duchu spolupráce
 - výchovu a vzdělávání pro život
 - výchovu a vzdělávání, která vede k samostatnosti
 - výchovu a vzdělávání ke zdravému životnímu stylu
 - výchovu k smysluplnému využití volného času
-
- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků, více činnostního učení se zaměřením na praxi
 - zavádíme do výuky efektivní metody, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
 - výrazně posilujeme výuku cizích jazyků jako nezbytnost pro budoucí život v EU

- vedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporujeme zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporujeme výuku na počítačích a jejich všestranné využívání
- preferujeme sportovní výchovu a vedení žáků ke zdravému životnímu stylu
- vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- klademe důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi)

Pojetí základního vzdělávání

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině. Je jedinou etapou vzdělávání, kterou povinně absolvuje celá populace žáků ve dvou obsahově, organizačně a didakticky navazujících stupních vzdělávání.

Základní vzdělávání na 1. stupni usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodný způsob řešení problémů.

Základní vzdělávání na 2. stupni pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které je vedou k učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Pojetí základního vzdělávání na 2. stupni je budováno na rozvoji zájmů žáků, na učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu. ***Základní vzdělávání vyžaduje na 1. i na 2. stupni podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání.*** K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti. Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a

pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat v prohlubování vzdělávání, zdokonalovat se ve zvolené profesi.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- moderní metody výuky, které podporují zvědavost, soutěživost, zodpovědnost, dodržování etiky komunikace
- dostatek informačních zdrojů (spolupráce s knihovnou, internet, exkurze, aj.)
- práce v motivujícím prostředí
- komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu, prezentace vlastních výsledků
- využívání vhodných učebnic a učebních pomůcek
- využívání vhodných učebnic a učebních pomůcek u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- hodnotit znalosti žáků, nikoli jejich slabé stránky
- vést žáky k vlastní organizaci učení
- využívat sebehodnocení žáků
- osobní příklad
- volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, klást důraz na smysluplné učení, respektovat schopnosti žáků

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k dovednosti v praxi použít všech nabytých zkušeností, poznávat a rozvíjet své schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o vlastním životě a profesní orientaci
- zapojovat žáky dle schopností a dovedností do soutěží
- vést žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činností, naplánování, přípravě, realizaci hodnocení a sebehodnocení
- žáci jsou vedeni k prezentaci svých myšlenek a nápadů při řešení problémů

- zdokonalovat práci s informacemi různých zdrojů
- učit žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky...

Kompetence komunikativní

- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- učit žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, nést důsledky za svá rozhodnutí a naslouchat názorům jiných lidí
- učit žáky žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kultuře i duchovním hodnotám
- zdokonalovat kultivovanost ústního projevu

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i jiných
- utvářet u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí
- rozvíjet schopnost žáků pracovat a spolupracovat v týmu
- rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem
- vést žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- učit žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- spolupráce s rodiči i dalšími partnery
- spolupráce učitelů

Kompetence občanské

- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti
- vést žáky k aktivnímu rozvíjení a ochraně svého zdraví – fyzického, duševního a sociálního
- naučit žáky spolupracovat a respektovat práci druhých, projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací, vnímat citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí
- získat pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví
- seznámit žáky jak se orientovat ve vlastním citovém životě a v citových vztazích
- vytvářet smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně žáky zapojovat do kulturního dění a aktivit (účast na kulturních a sportovních akcích)

- dovednost chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy (třídění odpadu...)

Kompetence pracovní

- pomáhat žákům rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci
- vést žáky k poznání svých reálných možností a umět je uplatňovat při rozhodování o životní a profesní orientaci
- doplňovat výuku o exkurze do praxe
- učit žáky orientovat se v důležitých profesních informacích a na jejich základě se správně rozhodovat o výběru vhodného povolání (návštěva Úřadu práce, weby škol, Dny otevřených dveří, video...)
- připravit žáky na přechod ze ZŠ na jiný typ školy a do světa práce
- vypěstovat u žáků dovednosti důležité při rozhodování o významných životních krocích a při plánování vlastní budoucnosti

Kompetence digitální

- vést žáky k běžnému používání digitálních zařízení při výuce
- nasměrovat žáky při rozhodování, které technologie pro jakou činnost použít
- rozvíjet u žáků schopnost pracovat s informacemi – získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet informace
- učit žáky vytvářet a zpracovávat digitální obsah v různých formátech
- podporovat u žáků využívání digitálních technologií, aby si práci usnadnili a zkvalitnili
- ocenit význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- všimnout si situací ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, znát preventivní postupy a umět vyhledat pomoc v případě nemožnosti samostatného řešení
- jednat eticky při komunikaci, při sdílení informací a při spolupráci v digitálním prostředí

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima. Intenzivní pozornost je věnována žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, tj. žákům, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

3.3.1. Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními se ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší, proto účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Podle školního vzdělávacího plánu se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP) zpracovává škola.

Na sestavení IVP se podílí: třídní učitel, vyučující příslušných předmětů, SPC a pedagogicko-psychologická poradna, rodiče, případně další odborníci. IVP schvaluje ředitel školy. Škola dlouhodobě spolupracuje s odbornými poradenskými zařízeními – PPP Přerov, SPC Olomouc, SPC Mohelnice, SPC Hranice.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření od třetího stupně podpory upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak aby byl soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků.

Podpůrná opatření spočívají v:

- ✓ poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení

výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního vzdělávání až o dva roky

- ✓ úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání
- ✓ použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání alternativních komunikačních systémů
- ✓ úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovým vzdělávacím programem
- ✓ vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- ✓ využití asistenta pedagoga či dalšího pedagogického pracovníka
- ✓ poskytování vzdělávání v prostorách stavebně a technicky upravených

3.3.2. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

 Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu

- ✓ IVP má písemnou podobu. Obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem.
- ✓ Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.
- ✓ IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých je nutná míra podpory žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením.
- ✓ IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
- ✓ IVP vyhodnocuje ŠPZ jedenkrát ročně.

2. Svým obsahem se vzdělávací proces u žáků s IVP zásadně neodlišuje od vzdělávání ostatních žáků. Při vzdělávání žáků dodržují vyučující následující zásady a postupy:

Vhodné přístupy:

- vyjadřujeme podporu, nabízíme pomoc, nekáráme a netrestáme žáka
- máme přehled o žakově zvládnuté úrovni vzdělávání
- při hodnocení čtení žáka respektujeme jeho aktuální úroveň čtenářských dovedností, neporovnáváme ho s ostatními spolužáky
- zadáváme žákovi přiměřený text
- oceňujeme drobné úspěchy a snahu žáka
- spolupracujeme se zákonnými zástupci žáka s cílem vzájemného souladu

 v oblasti metod výuky:

- respektujeme odlišné styly učení jednotlivých žáků
- zařazujeme metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- klademe důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektujeme pracovní tempo žáků a poskytujeme dostatečný čas k zvládnutí úkolů

 v oblasti organizace výuky:

- střídáme formy a činnosti během výuky
- využíváme skupinové výuky
- postupně přecházíme k systému kooperativní výuky
- v případě potřeby a na základě doporučení školského poradenského zařízení vkládáme do vyučovací hodiny krátké přestávky

Písemný projev:

- pro opis a přepis využíváme přiměřené texty
- poskytujeme žákovi dostatek času na kontrolu napsaného
- využíváme kratší a jednodušší písemná zadání (lépe slovní instrukce)
- využíváme multisenzoriální přístup – modelace, obtah, uvolňovací cviky před psaním
- vedeme žáka k častým změnám pracovní polohy, využíváme pomocnou linku
- respektujeme žákovo pomalejší tempo psaní
- u žáka nehodnotíme specifické chyby plynoucí z poruchy
- gramatické chyby si ověřujeme ústně – diktát nahrazujeme doplňovacím cvičením, případně zkráceným diktátem

Matematika:

- dáváme žákovi více času na přečtení zadání, kontrolujeme správnost porozumění
- umožňujeme žákovi používání potřebných pomůcek
- žák v případě podpory může využívat kalkulátor
- hodnotíme jednotlivé kroky žákova pracovního postupu
- prodlužujeme u žáka fázi vyvozování a upevňování učiva a postupů
- zadáváme žákovi úkoly pro něj zvládnutelné a přiměřené
- používáme záznam pomocných výpočtů a mezisoučtů
- respektujeme žákovo individuální tempo
- zvýšenou pozornost věnujeme rozboru postupů, druhu chyb

Cizí jazyk:

- jsme si vědomi potíží žáka s osvojováním slovíček a s čtením
- upřednostňujeme při výuce žáka **sluchovou cestu** – hlasité předříkání, předčítání, audiozáznam
- používáme názorné příklady – slova, slovní spojení, obrázky, využíváme častého a opakovaného poslechu
- omezuje čtení delších, náročnějších textů

Naukové předměty:

- věnujeme žákovi více času na přečtení
- zvažujeme, zda je text pro žáka zvládnutelný z hlediska rozsahu
- ověřujeme si správnost přečtení a porozumění přečtenému
- omezuje se na stručné, heslovité zápisy
- preferujeme u žáka ústní projev
- zápisy nahrazujeme okopírovaným záznamem
- k písemnému ověřování volíme práce menšího rozsahu
- tolerujeme žákovu sníženou kvalitu písma a jeho individuální tempo
- hodnotíme pouze obsahovou správnost
- umožňujeme žákovi, v odůvodněných případech, přechod na psanou formu tiskacího písma

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními – pro úspěšné vzdělávání žáků škola zabezpečuje:

- princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovení obsahu, forem i metod výuky
- všechna stanovená podpůrná opatření (§ 16 odst. 2) při vzdělávání žáků
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá vzdělávacím potřebám žáka
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školským poradenským zařízením a spolupráci s ostatními školami.

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaní žáci by měli mít možnost svůj talent projevit a kultivovat pod vedením našich učitelů v příslušných oblastech – zejména sportovních či uměleckých. Úspěchy v individuálních či kolektivních soutěžích jsou toho dokladem. Nejen v soutěžích je možné uplatnit talent. Práce na školních projektech jsou další nemalou příležitostí.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných škola zajistí s podporou vytvoření IVP. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP může být u těchto žáků sestaven i na kratší dobu než je školní rok.

Pravidla pro zapojování dalších subjektů

Při vzdělávání žáků spolupracuje naše škola s PPP a SPC Olomouc – zejména s SPC Mohelnice, SPC Olomouc, SPC Hranice a PPP Přerov. Pracovníci těchto zařízení poskytují konzultace podle potřeby. V průběhu roku přijíždí na kontrolní šetření žáků do školy.

Zodpovědné osoby

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který koordinuje jeho činnost, školním metodikem prevence. Vedení školy spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními v součinnosti s třídním učitelem a výchovným poradcem.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných předmětů. Jejich obsah realizujeme také formou projektů, ve kterých musí žáci prokázat používání znalostí a dovedností z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů.

Účinnost výchovného působení průřezových témat je posilována využíváním dalších vhodných příležitostí, se kterými se žáci setkávají mimo školu (např. filmových a divadelních představení, televizních a rozhlasových pořadů, výstav, exkurzí, besed).

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, M	ČJ, M	ČJ, M, TV	ČJ, M, INF	AJ, TV, ČJ	AJ, INF, M, ČJ	AJ, M, ČJ	AJ, ČJ, M, Z	AJ, ČJ, M, Z
Sebepoznání a sebepojetí	PRV	PRV	PRV, TV	TV	TV	TV, ČSP, VO	TV, ČSP, VO, VZ	TV, VZ, ČSP	TV, ČSP, VO
Seberegulace a sebeorganizace				INF, TV	INF, TV	AJ, ČJ, ČSP, INF	AJ, HV, ČJ, ČSP, INF	AJ, HV, ČJ, ČSP, INF	AJ, HV, ČJ, ČSP, INF
Psychohygiena	HV	HV	HV, ČSP	HV, PŘV	HV, PŘV, TV	VO, HV	HV, VZ, VO	HV, VZ, VO	HV, VO
Kreativita	ČJ, VV	ČJ, VV	VV, M	HV, M	HV, ČSP	HV, VV, ČJ, ČSP	VV, ČSP, HV, ČJ	VV, ČSP, HV, ČJ	HV, ČSP, VV, ČJ, INF
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	PRV	PRV	PRV	PŘV	PŘV	AJ, M, ČJ	AJ, M, ČJ, P	AJ, M, ČJ, P	AJ, M, ČJ, P
Mezilidské vztahy	PRV	PRV	PRV	VL	VL	VO, TV, ČJ	VO, VZ, ČJ	VO, VZ, ČJ	VO, TV, ČJ
Komunikace	ČJ, HV	ČJ, HV	ČJ, HV	ČJ, HV	ČJ, VL	VO, ČJ, HV	VO, ČJ, HV	VO, ČJ, HV	VO, ČJ, HV
Kooperace a kompetice	TV	TV	TV	TV, INF	TV, INF	TV, M, VO, INF	TV, M, VO, INF	TV, M, VO, INF	TV, M, INF
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M	M	M	M	M	VO, M, ČSP, TV	VO, ČJ, ČSP, TV, M	VO, ČSP, P, M, ČJ, TV	VO, ČJ, ČSP, M, TV
Hodnoty, postoje, praktická etika			ČJ, M	ČJ, M	ČJ, M	VO, ČSP	VO, VZ, ČSP	VO, VZ	VO, CH, ČSP

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	PRV	PRV	PRV	VL	VL	VO, D	VO, D, VZ	VO, D	VO, D
Občan, občanská společnost a stát	PRV	PRV	PRV	VL	VL	VO, D	VO, D, Z, VZ	D, VO, Z, VZ	VO, D
Formy participace občanů v politickém životě						VO, D	VO, D	D, VO	VO, D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						VO, D	VO, D	D, VO	D, VO

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, INF	ČJ, INF	AJ, VO, INF	AJ, VO	AJ, VO, Z,	AJ, VO, Z
Objevujeme Evropu a svět					VL	AJ	AJ, VO	AJ, ČJ, HV, VO	AJ, ČJ
Jsme Evropané					VL	P, Z	Z, ČJ, VO, D	D, F, ČJ, Z	F, D ČJ, Z

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference			ČJ	VL	VL	AJ, VV, VO	AJ, VO, VV, HV	AJ, VO, HV, VV,	AJ, VO, VV, HV
Lidské vztahy	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, PRV	PŘV, VL, INF	PŘV, VL	VO, AJ, M, ČSP, INF	VO, A, M, ČSP	VO, M, AJ, ČSP	VO, AJ, M, ČSP
Etnický původ				VL,	ČJ, PŘV	ČJ	ČJ, VO	ČJ, VO	ČJ, VO
Multikulturalita					AJ	AJ, VV	AJ, VV	AJ, VV	AJ, VV
Princip sociálního smíru a solidarity						VO	VO, D	VO, D	VO, D

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	PRV, VV	PRV, VV	PRV, VV	VL, PŘV	VL, PŘV	P, Z, D	P, D	CH, P, D	P, CH, Z
Základní podmínky života	PRV	PRV	PRV	PŘV, VL	VL, PŘV, ČSP	ČSP, F, P	ČSP, F, P	ČSP, F, P	CH, ČSP, F, P
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV	PRV	PRV	PŘV, VL, ČSP	VL, PŘV, ČSP	TV, P, Z	TV, P, Z	TV, CH, P, Z	TV, CH, P, Z, INF
Vztah člověka k prostředí	PRV	PRV	PRV	PŘV, VL	VL, PŘV	VO, M, Z, INF, TV	VO, M, Z, TV	VO, M, Z, TV	TV, VO, M, INF, Z

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

[illegible]

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7	7	7 (+1)	7 (+1)	5	33 (+2)
	Anglický jazyk					3	3 (-6)*
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4 (+1)	4 (+1)	4(+1)	20 (+1), (+2)
Informatika	Informatika				1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2(+1)	2 (+1)			11 (+2) (+1)
	Vlastivěda				1	1	
	Přírodověda				1 (+1)	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12 (+1)
	Výtvarná výchova	2	1 (+1)	2	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	10 (+5)
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1 (+1)	1 (+1)	1 (+2)	1 (+2)	1 (+2)	5 (+8)
Disponibilní časová dotace		2	4	6	6	4	18 (+6) *
Celková hodinová dotace		19 (+2)	18 (+4)	19 (+6)	19 (+6)	21 (+4)	96 (+22)
Celková povinná časová dotace		21	22	25	25	25	118

4.2 Tabulace učebního plánu pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4 (+ 2)	4 (+ 1)	4 (+ 1)	3 (+ 2)	15 (+3), (+3)
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	Německý jazyk					(-6)
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	3 (+ 1)	4	15 (+1)
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis	1 (+ 1)	2	2	1 (+ 1)	10 (+1), (+1)
	Výchova k občanství	1	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika	1	1	1	1	20 (+1)
	Chemie			1	1	
	Přírodopis	2	2	1 (+ 1)	2	
	Zeměpis	1	2	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	9 (+1)
	Výtvarná výchova	2	2	1	(+1)	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví			1	1	10 (+4)
	Tělesná výchova	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1 (+2)	1 (+2)	1 (+2)	(+3)	3 (+9)
Disponibilní časová dotace		6	4	6	8	18 (+6)*
Celková hodinová dotace		24 (+6)	26 (+4)	25 (+6)	23 (+8)	98 (+24)
Celková povinná časová dotace		30	30	31	31	122

4.3. Poznámky k učebnímu plánu

Disponibilní časová dotace na 1. stupni v rozsahu 16 hodin (+ 6 hodin anglického jazyka (AJ) na základě doporučení SPC) je využita k posílení těchto předmětů:

- **Český jazyk** je posílen ve 3. a 4. ročníku o 1 hodinu z AJ (2)
- **Matematika** je posílena ve 3. a 4. ročníku o 1 hodinu z AJ a v 5. ročníku o 1 hodinu z DČD (3)
- **Přírodověda** je posílena ve 4. ročníku o 1 hodinu z AJ (1)
- **Prvouka** je posílena ve 2. ročníku o 1 hodinu z DČD a v 3. ročníku o 1 hodinu z AJ (2)
- **Výtvarná výchova** je posílena ve 2. ročníku o 1 hodinu z DČD (1)
- **Tělesná výchova** je posílena v 1. až 5. ročníku o 1 hodinu z DČD (5)
- **Pracovní činnosti** jsou posíleny v 1. a 2. ročníku o 1 hodinu, 3. až 5. ročníku o 2 hodiny z DČD (8)

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit v 1. období i 2. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitelka školy.

Disponibilní časová dotace na 2. stupni v rozsahu 18 hodin (+ 6 hodin druhého cizího jazyka (DCJ) na základě doporučení SPC) je využita k posílení těchto předmětů:

- **Český jazyk** je v 6. ročníku posílen o 2 hodiny DČD, v 7. ročníku o 1 hodinu DČD, v 8. ročníku posílen o 1 hodinu z DCJ a v 9. ročníku o 2 hodiny z DCJ (6)
- **Matematika** je posílena v 8. ročníku o 1 hodinu DCJ (1)
- **Dějepis** je posílena v 6. ročníku o 1 hodinu DČD, 9. ročníku o 1 hodinu z DCJ (2)
- **Přírodopis** je posílen o 1 hodinu v 8. ročníku z DCJ (1)
- **Výtvarná výchova** je posílena o 1 hodinu v 9. ročníku z DČD (1)
- **Tělesná výchova** je posílena v 6. až 9. ročníku o 1 hodinu z DČD (4)
- **Pracovní činnosti** jsou posíleny v 6. až 8. ročníku o 2 hodiny z DČD, v 9. ročníku jsou vyučovány v rozsahu 3 hodiny z DČD (9)

5 Učební osnovy pro 1. a 2. období

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, je vyučován jako samostatný předmět. Učivo je zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení s porozuměním, práce s literárním textem a psaní. Rozvíjí u žáků osvojení a správné používání ústní a písemné podoby spisovného jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je.

Začleňování průřezových témat

V rámci předmětu Český jazyk a literatura jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova,

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,

Multikulturní výchova

Mediální výchova,

Současně se prolíná do ostatních předmětů, kde žáci musí číst a analyzovat text – matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

-Komunikační a slohová výchova

Žáci si rozvíjí slovní zásobu, své řečové schopnosti a komunikační dovednosti, učí se vnímat a chápat různá jazyková sdělení. Učí se správně a srozumitelně vyjadřovat ústní i písemnou formou spisovného jazyka, napsat krátká sdělení a číst s porozuměním.

Součástí komunikační a slohové výchovy na 1. stupni je psaní, které je realizováno v menších časových celcích. Tato složka obsahuje i prvky dramatické výchovy.

- Jazyková výchova

Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě.

- Literární výchovy.

Žáci postupně získávají základní čtenářské dovednosti a návyky, učí se reprodukcí přečteného. Prostřednictvím četby se seznamují se základními literárními formami a učí se rozlišovat představy od skutečnosti.

Součástí výuky předmětu Český jazyk a literatura jsou i návštěvy divadelních a příležitostně i filmových představení, návštěvy knihovny. Prohlubování znalosti jazyka pak upevňuje aktivní užívání jazyka v konkrétních situacích

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek prolíná.

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka:

Pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství

Rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku

Pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání, vnímání a jeho postupné osvojování jako mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací

Vyjádření potřeb a prožitků žáků, sdělování názorů a čtenářských zážitků, které rozvíjí pozitivní vztah k literatuře

Získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu

Časová dotace:

Celková týdenní časová dotace na 1. stupni v 1. a 2. období dle ŠVP je stanovena na 33 hodin, plus 2 hodiny přesunuté z AJ, tzn. 1. a 2. ročníku na 7 hodin, 3 a 4. ročníku na 7 +1 hodina, 5. ročník na 5 hodin.

Organizace:

Výuka probíhá většinou ve třídách, popřípadě v počítačové učebně s využitím příslušných učebních programů, které odpovídají věkům dětí.

Ve výuce je rovněž vhodné využívat práce na interaktivní tabuli v odborné učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Maximální pozornost věnována čtení s porozuměním

Vést žáky k sebehodnocení v rámci skupiny prostřednictvím vyhodnocení zadaných úkolů, soutěží

Umožňovat žákům praktickými činnostmi ověřovat si a upevňovat získané poznatky a dovednosti v jiných předmětech

Učit žáky získávat informace z více zdrojů (knihy, encyklopedie, pravidla, slovníky, internet, výukové programy, různé texty) a vyhledávat v nich klíčová slova, myšlenky

Umožňovat žákům prezentaci výsledků vlastní práce a jejich srovnání s pracemi ostatních
Střídat různé formy a metody práce (vyučování: frontální, skupinové, činnostní, problémové, práce s chybou)
Motivovat žáky k dalšímu vzdělávání
Učit žáky plánovat si svůj volný čas a rozdělit jej mezi zábavu a povinnost (příprava na vyučování)
Klást důraz na tiché čtení, kterým rozvíjíme samostatnost žáků a porozumění zadání úkolu

Kompetence k řešení problémů

Kladením problémových otázek vést a umožňovat žákům otevřeně se vyjadřovat k problémům a navrhnout společná řešení
Zadávat žákům problémové úlohy, motivovat žáky k jejich řešení
Zařazovat metody, při kterých žáci sami objevují, řeší, vyslovují závěry (křížovky, kvízy, hádanky)

Kompetence komunikativní

Ve třídě navozovat atmosféru bezpečné a přátelské komunikace, žáky vést ke správné a slušné komunikaci a učit je dodržovat pravidla komunikace
Zařazovat metodu rozhovoru, diskuse, vybízet žáky, aby kladli k tématu otázky, aby o problému diskutovali, vyjadřovali a obhajovali vlastní názory, přijímali názory ostatních
Dát žákům dostatečný prostor pro samostatné ústní i písemné prezentace
Dbát na používání spisovné češtiny, netolerovat u žáků vulgární výrazy
Vyžadovat při komunikaci se žáky odpovědi celými větami, dbát na rozvoj slovní zásoby
K porozumění přečteného neustále procvičovat a zdokonalovat techniku tichého čtení
Podporovat dovednost písemné komunikace, vyžadovat využívání informačních technologií
Modelovými situacemi učit děti zásadám pravidel vystupování a komunikace

Vytvářet u žáků schopnost naslouchat a respektovat názory druhých

Rozvíjet u žáků neverbální komunikaci formou her a cvičení

Zadáváním samostatných prací učit žáky orientaci v knihách a jiných tištěných materiálech, informace správně chápat, třídit

Kompetence sociální a personální

Modelovými situacemi, řízeným dialogem a diskusí učit děti optimálním vzorům vztahů doma a ve společnosti

Zařazovat metody dramatizace pro navozování a řešení různých nepříjemných životních situací

Vést žáky k vzájemné pomoci, schopnosti spolupráce ve skupině

Využívat komunitního kruhu, diskusního kruhu, prezentace názorů žáků

Pravidelně, srozumitelně žáky hodnotit, vést žáky k sebehodnocení a k hodnocení výsledků žáků navzájem

Kompetence občanské

Dbát na důsledné dodržování zásad a pravidel chování, společenských norem

Využívat učení pomocí napodobování, působení vzorů a příkladů, seznamovat žáky (na setkáních, besedách, v literárních dílech) s významnými lidmi

Na modelových i praktických situacích učit žáky rozpoznávat a vyhodnocovat pozitivní a negativní projevy chování.

Vyžadovat od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, společně hledat řešení při nedodržování daných pravidel chování a vést žáky k přijetí zodpovědnosti za jejich porušování.

Kompetence pracovní

Zařazovat do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností, společně se žáky vyrábět pomůcky do výuky

Vést žáky k samostatnému plnění zadaných úkolů

Vyžadovat dokončení každé práce ve stanoveném čase a kvalitě

Kompetence digitální

Číst elektronické texty s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)

Používat čtenářské strategie vhodné i pro digitální čtení, využívat grafické organizéry pro třídění a uspořádání informací

Využívat navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)

Hodnotit důvěryhodnost digitálních informací při vyhledávání a ověřovat informace z více zdrojů

Získávat dovednosti a návyky spojené s psaním na dotykovém displeji, orientovat se v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici

Dodržovat základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi

Vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a sdílet výsledky samostatné nebo společné práce

Tvořit příběhy, využívat online slovníky (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)

Odlišit vlastní a cizí obsah, vnímat problematiku autorství

Minimální doporučená úroveň:

Zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií

Vyprávět vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluvit se v běžných situacích, využívat vybrané formy elektronické komunikace, popsat pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování v elektronické komunikaci

Psát správně a přehledně jednoduchá sdělení i v elektronické podobě

Číst krátké texty s porozuměním včetně textů elektronických a reprodukovat je podle jednoduché osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk

PŘEDMĚT: Český jazyk

OBDOBÍ: 1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Plynulé spojování slabik a slov, výslovnost délky hlásek Čtení s porozuměním Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) Posluchač, mluvčí, dialog. Omluva, žádost, vzkaz, zpráva. Sdělování krátkých zpráv	MEV: Vnímání autora v mediálních sděleních / 3 EGS: Evropa a svět nás zajímá / 3 Nemá být zkratka VMEGS ??? OSV: Komunikace / 1 OSV: Kreativita / 1

Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou či nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním Píše správné tvary písmen, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry. Pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Rozvíjení znělého hlasu, artikulace Chování ve společnosti Prosba, poděkování, omluva, vzkaz Spisovná a nespisovná čeština Telefonování Komunikativní schopnosti Slovní přízvuk a tempo řeči Písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu Vypravování, osnova	OSV: Rozvoj schopností poznávání / 2 OSV: Kreativita / 2 OSV: Rozvoj schopností poznávání/ 1 MEV: Práce v realizačním týmu / 3 EV: Základní podmínky života na Zemi / 3
---	---	--

JAZYKOVÁ VÝCHOVA Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova s významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk). Délka samohlásek. Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, Slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova opačného významu, slova vyjmenovaná a příbuzná Hlásky, slabika, slovo. Abeceda Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov Ohebné a neohebné slovní druhy Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice Seznámení s veškerými slovními druhy Vlastní jména Vyjmenovaná slova	MV: Multikulturalita / 1 OSV: Kooperace a kompetice / 1 Znění PT opraveno dle nového RVP!
--	---	---

LITERÁRNÍ VÝCHOVA Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku Vyjadřuje své pocity z přečteného textu Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, základní literární pojmy literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání Tvořivá práce s textem	EGS: Evropa a svět nás zajímá / 2 Nemá být zkratka VMEGS ??? MV: Multikulturalita / 3 EV: Vztah člověka a prostředí / 3 EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí / 1 VMEGS: Jsme Evropané / 3
--	---	--

PŘEDMĚT: Český jazyk
OBDOBÍ: 2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na	Čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova), zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vypravování, vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě	OSV: Sebepoznání a sebepojetí / 5 OSV: Kreativita / 4 OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika / 5 OSV: Komunikace / 4 MEV: Kritické čtení, vnímání

záznamníku Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo svého komunikačního záměru Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.	obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta). Pravdivost reklamních nabídek – posouzení pravdivosti s ohledem na věk Písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, omluva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, popis; jednoduché tiskopisy – podací lístek, přihláška, dotazník), vypravování Jednoduché komunikační žánry Mluvený a psaný projev Práce s osnovou	mediálního sdělení / 5 MEV: Tvorba mediálního sdělení / 5 OSV: Rozvoj schopností poznávání / 5 EV: Ekosystémy / 5 OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti / 4 MEV: Stavba mediálního sdělení / 5
--	---	--

JAZYKOVÁ VÝCHOVA Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou a souvětí.	Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Rozlišení předpon a předložek Seznámení s neohebnými slovními druhy Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov Určování slovních druhů a jejich kategorií Spisovná, hovorová čeština, nářečí Rozlišování zvukové a psané podoby slov Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice Odliší pojmy podmět a přísudek Seznamuje se s pojmy nevyjádřený a několikanásobný podmět	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí / 4 OSV: Kooperace a kompetice / 4 Znění PT opraveno dle nového RVP!
---	--	---

Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu. LITERÁRNÍ VÝCHOVA Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na vlastní téma Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Vzorec souvětí Spojovací výrazy Pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	MV: Etnický původ / 4 ME: Fungování a vliv médií ve společnosti /5
---	--	--

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Anglický jazyk je vyučován jako samostatný předmět v 5. ročníku s hodinovou dotací 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách. Při práci se softwarovým výukovým programem nebo Internetem se žáci stěhují do učebny výpočetní techniky nebo do třídy, která je vybavena audiovizuální technikou.

Předmět Anglický jazyk vede k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem

Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

Pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství

Pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání

Rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství

Rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

Zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

Samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

Získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vést k efektivnímu učení vhodnými způsoby

Vést k používání slovníků

Vést k využívání poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Vést k samostatnému řešení problémů vhodným způsobem

Vést k zdokonalování schopnosti vlastního úsudku

Vést k vyhledávání informací z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

Vést k vhodnému vyjadřování svých myšlenek a názorů v anglickém jazyce

Vést ke schopnosti naslouchat druhým, respektovat jejich názory

Vést k porozumění běžných písemných i mluvených textů, gest

Kompetence sociální a personální

Vést ke spolupráci ve skupině, k utváření příjemné pracovní atmosféry, k upevňování dobrých mezilidských vztahů
k utváření pravidel spolupráce, k ochotě pomoci druhým
Vést k respektování názoru druhých

Kompetence občanské

Vést k respektování práv druhých lidí
Vést k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Vést k respektování vymezených pravidel
Vést k efektivní práci
Vést výuku doplňuje o praktické exkurze, besedy, vycházky

Kompetence digitální

Motivovat žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
Vést žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
Vést žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
(používání internetových slovníků pro vyhledávání anglických slov)

PŘEDMĚT: Anglický jazyk

OBDOBÍ: 1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Řečové dovednosti Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu, rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení, píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	OSV – Rozvoj schopnosti poznání/3. VDO-Občanská společnost a škola/3. OSV – Kreativita/3. MV – Kulturní difference/3 OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/3.

PŘEDMĚT: Anglický jazyk
OBDOBÍ: 2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Rozumí slovům a jednotlivým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	EGS – Jsme Evropané/4., 5. MV – Multikulturalita/4., 5. OSV – Poznávání lidí/4., 5. Komunikace/4., 5. VDO – Občanská společnost a škola/4., 5. Občan, občanská společnost a Stát/4., 5. MV – Kulturní difference/4., 5. MEV – Tvorba mediálního sdělení/4., 5. OSV – Rozvoj schopnosti poznávání/4., 5.

Psaní Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života Vyplní osobní údaje a formuláře	Základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV – Psychohygiena/4., 5.
--	--	-----------------------------------

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Matematika a její aplikace je rozdělena na čtyři tematické okruhy:

Čísla a početní operace na prvním stupni si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Výuka je realizována většinou v kmenových třídách za využití vhodných didaktických pomůcek.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

Využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace

Rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců

Rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů

Rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů

Vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu

Vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely

Provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému

Rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby

Rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Časová dotace:

Celková týdenní časová dotace na 1. stupni v 1. a 2. období dle ŠVP je stanovena na 20 hodin, 1 disponibilní hodina a 2 hodiny přesunuty z Aj. Hodinová dotace v 1 a 2. ročníku je ve výši 4 hodiny, ve 3. až 4. ročníku ve výši 4+1 hodina a v 5. ročníku jsou 4+1 hodina.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vybírat vhodné úlohy, které vedou k užití různých metod a strategií jejich řešení

Vést žáky k samostatnému posuzování získaných výsledků, k hledání, vysvětlování a nápravě chyb

Na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Rozvíjet paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů

Rozvíjet abstraktní a exaktní myšlení žáků

Vytvářet zásobu matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a osvojený matematický aparát efektivně využívat

Učit žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Kompetence k řešení problémů

Využívat různé zdroje informací, hledat logické souvislosti, které mohou vést k řešení problému a ověřovat správnost řešení

Vést žáky k tomu, aby vnímali modelové situace ve škole i mimo ni, učili se je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti

Kompetence komunikativní

Směřovat žáky k vyjadřování a formulaci myšlenek a názorů v logickém sledu, ke schopnosti stručně a jasně se vyjadřovat za užití správných pojmenování

Zdůvodňování a obhajoba správnosti vlastního řešení, v diskuzi se kultivovaně a věcně vyjadřovat

Kompetence sociální a personální

Vést žáky ke schopnosti spolupracovat ve skupině

Rozvíjet důvěru žáka ve vlastní schopnosti

Dbát na důslednou sebekontrolu

Rozvíjet vytrvalost, přesnost a systematičnost

Kompetence občanské

Na vhodných příkladech demonstruje nutnost trvale udržitelného rozvoje

Vedení žáka k pracovitosti, vytrvalosti a zodpovědnosti

Kompetence pracovní

Vychovávat žáky k zodpovědnosti dodržováním pravidel, termínů a plněním uložených úkolů

Zařazovat úlohy s podnikatelským záměrem, reagovat na aktuální nabídku produktů na finančním trhu, pochopit podstatu různých finančních produktů (leasing, úvěr, ...)

Učit žáky pracovat podle předem stanoveného postupu či tento postup sám vymyslet

Kompetence digitální

Rozlišovat obrazné symboly, porozumět jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišovat symboly s jednoznačným a nejednoznačným významem

Vést žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů

Využívat digitální technologie v situacích, kdy jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru), používat kalkulačtor, např. při provádění kontroly odhadů

Minimální doporučená úroveň:

Vyhledávat a roztrždit jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu i s použitím digitálních technologií

Orientovat se a číst v jednoduché tabulce i za pomoci digitálních technologií

Řešit jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech, i s využitím digitálních technologií

(Využitím digitální technologie- malování, v druhém období seznámení se s počítačovým programem Excel)

PŘEDMĚT: Matematika
OBDOBÍ: 1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Číslo a početní operace Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	<u>Přirozená čísla</u> Číselná řada Počítání prvků <u>Přirozená čísla</u> Zápis čísla Vztahy větší, menší, rovná se Znaménka $>$, $<$, $=$ <u>Číselná osa</u> Zobrazení na číselné ose	OSV: rozvoj schopnosti poznávání / 1., 2., 3

Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel, Geometrie v rovině a v prostoru Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a opíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<u>Tabulky</u> Zápis do tabulky Orientace na číselné ose a ve čtvercové síti <u>Základní útvary v rovině a v prostoru</u> Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice, mnohoúhelník kvádr, krychle, koule, válec <u>Základní útvary v rovině</u> Bod, lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, délka úsečky Jednotky délky cm, m Modelování geometrických útvarů	
--	---	--

PŘEDMĚT: Matematika
OBDOBÍ: 2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Číslo a početní operace Využívá při pamětním i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Komutativní a asociativní zákon Přirozená čísla do 1000, porovnávání čísel, písemné násobení dvojciferným a trojciferným činitelem, písemné dělení jednociferným číslem Čísla do milionu, písemné sčítání a odčítání, písemné násobení až čtyřciferným činitelem, písemné dělení dvojciferným dělitelem Zaokrouhlování na 10, 100, 1 000 Zaokrouhlování na 10 000, 100 000, 1 000 000 Slovní úlohy	OSV: kreativita / 4. OSV: Rozvoj schopnosti poznávání / 4. / OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti / 4., 5. /

Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty Porozumí významu znaku „–“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose Závislosti, vztahy a práce s daty Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy Geometrie v rovině a v prostoru Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Celek, část, zlomek, čítec, jmenovatel, zlomková čára Porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem Desetinná čísla Číselná osa, znázornění desetinného čísla na číselné ose Číselná osa (kladná a záporná část), znázornění záporného desetinného čísla na číselné ose Teploměr, měření teploty Práce s daty Zápis do tabulek, tvoření grafu, jízdní řád Rýsování trojúhelníku a kružnice Rýsování čtverce a obdélníku Vzájemná poloha přímek v rovině Jehlan, kužel Délka úsečky – grafický součet	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika / 4., 5. /
--	---	--

Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru Nestandardní aplikační úlohy a problémy Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	a rozdíl, obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, jednotky délky Rýsování rovnoběžek a kolmic. Obsah čtverce a obdélníku, základní jednotky obsahu Osová souměrnost Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost	
---	---	--

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informatika umožňuje všem žákům získat základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky, orientovat se ve světě informací, zpracovat získané informace a využít je v dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem a podmínkou k profesnímu růstu a rozvíjení jakékoli činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje metodu učení „kdekoliv a kdykoliv“, umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací které tak vhodně doplňují běžné učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se součástí další výuky. Předmět Informatika je vyučován na prvním stupni v 5. ročníku. Časová dotace předmětu je 1 vyučovací hodina týdně. Výuka probíhá v učebně výpočetní techniky, kde mají žáci k dispozici počítače s připojením na Internet.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

Poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií

Porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím

Schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení

Porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací

Využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce

Tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

Pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

Respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru

Zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či v jiných médiích

Šetrné práci s výpočetní technikou.

Časová dotace:

Celková týdenní časová dotace na 1. stupni v 2. období dle ŠVP je stanovena na 2 hodiny. Hodinová dotace v 3. a 4. ročníku je ve výši 1 hodina.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Individuálním přístupem k žákům jim umožňovat zvolit si optimální tempo, zažít pocit úspěchu

Praktickými činnostmi s výukovými programy umožňovat žákům ověřovat a upevňovat získané poznatky a dovednosti z jiných vyučovacích předmětů

Motivovat žáky kladným hodnocením k dalšímu učení

Rozvíjet u žáků schopnost pracovat samostatně a soustředěně

Učit žáky plánovat svůj volný čas a smysluplně ho využívat

Kompetence k řešení problémů

Vést žáky k samostatnému hledání řešení problému zvolením vhodného postupu při práci s výukovými a vzdělávacími, dětskými zábavnými programy

Rozvíjet tvůrčí myšlení

Pracovat s chybou, vést žáky k aktivní spolupráci s učitelem

Kompetence komunikativní

Samostatnou práci s využitím textového editoru dávat žákům prostor pro písemnou prezentaci, vytvářet a rozvíjet dovednost písemné komunikace

Práci s výukovými a vzdělávacími programy procvičovat a zdokonalovat techniku tichého čtení

Kompetence sociální a personální

Stanovit pravidla chování v počítačové učebně, vyžadovat dodržování provozního řádu učebny

Vést žáci k vzájemné pomoci, schopnosti spolupráce v týmu

Práci žáků pravidelně hodnotit, vést žáky k sebehodnocení

Vytvářet atmosféru klidného pracovního prostředí, žáky vést k tomu, aby dokázali požádat o pomoc v případě potřeby

Kompetence občanské

Dbát na důsledné dodržování zásad a pravidel chování, společenských norem

Vést žáky k hodnocení svého chování i chování spolužáků, společně hledat řešení při nedodržování daných pravidel chování a vést žáky k přijetí zodpovědnosti za jejich porušování

Vést žáky k ochraně životního prostředí (třídění odpadu, nebezpečný odpad, sběrný dvůr)

Kompetence pracovní

Při práci s PC rozvíjet hrubou i jemnou motoriku, manipulační schopnosti

Vést žáky k samostatnému plnění základních úkonů při práci s PC a vyžadovat jejich dodržování

Dbát na dodržování pravidel bezpečnosti práce a hygieny při práci s ICT technikou

Vést žáky k pochopení významu ICT technologií pro praktický život a pracovní uplatnění

Kompetence digitální

Učit žáky ovládat digitální zařízení, aplikace a služby. Vede žáky k využívání techniky a technologií za účelem usnadnění a zkvalitnění práce.

Podporuje etické jednání, spolupráci, komunikaci a kritické myšlení. Učí vnímat rizika, znát preventivní postupy a umět vyhledat pomoc v případě nemožnosti samostatného řešení.

PŘEDMĚT: Informatika

OBDOBÍ: 2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Ovládání digitálního zařízení Digitální technologie Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží Edituje digitální text, vytvoří obrázek Přehraje zvuk či video Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor Používá krok zpět, zoom Řeší úkol použitím schránky Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	 Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myši, tahání myši C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu

Práce ve sdíleném prostředí Digitální technologie Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého Úvod do kódování a šifrování dat a informací Data, informace a modelování Sdělí informaci obrázkem Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel	Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení Piktogramy, emodži	B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment MV – Lidské vztahy EGS – Evropa a svět nás zajímá Odkaz na učivo ve zdrojích A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně) B: kap. 6 B: kap. 7 Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Odkaz na učivo ve zdrojích A: Kódování informace obrázkem
---	---	--

Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text Zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček Úvod do práce s daty Informační systémy Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech Doplní posloupnost prvků Umístí data správně do tabulky Doplní prvky v tabulce V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný Základy programování – příkazy, opakující se vzory Algoritmizace a programování V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy V programu najde a opraví chyby	Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů	A: Kodování informace textem A: Kodování informace číslem A: Kodování a šifrování textu A: Kodování rastrového obrázku A: Kodování vektorového obrázku Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách OSV - Kooperace a kompetice Odkaz na učivo ve zdrojích D: Víme, co jsou data D: Evidujeme data D: Kontrolujeme data D: Filtrujeme, třídíme a řadíme data D: Porovnáváme a prezentujeme data Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse Odkaz na učivo ve zdrojích E: Modul 1 Bádání 1,2 E: Modul 1 Bádání 2,3
---	---	---

Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát Vytvoří a použije nový blok Upraví program pro obdobný problém Úvod do informačních systémů Informační systémy Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky Určí, jak spolu prvky souvisí Základy programování – vlastní bloky, náhoda Algoritmizace a programování V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy V programu najde a opraví chyby Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před	Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur Systém, struktura, prvky, vztahy Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí	E: Modul 1 Bádání 2,3 E: Modul 1 Bádání 3 E: Modul 1 Bádání 4 E: Modul 1 Bádání 4 Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka OSV - Kreativita Odkaz na učivo ve zdrojích A: Systémy kolem nás Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor MV - Tvorba mediálního sdělení Odkaz na učivo ve zdrojích E: Modul 2 Bádání 1,2 E: Modul 2 Bádání 2 E: Modul 2 Bádání 1,2,3 E: Modul 2 Bádání 2 E: Modul 2 Bádání 3
---	---	---

nebo za něj Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů Úvod do modelování pomocí grafů a schémat Data, informace a modelování Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty Pomocí obrázku znázorní jev Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy Základy programování – postavy a události Algoritmizace a programování V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav V programu najde a opraví chyby	příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce	E: Modul 2 Bádání 3 E: Modul 2 Bádání 3,4 E: Modul 2 Bádání 4 Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka OSV - Seberegulace a sebeorganizace, Odkaz na učivo ve zdrojích A: Grafové modely A: Další grafové modely A: Řešení problémů pomocí modelů Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách EGS – Evropa a svět nás zajímá Odkaz na učivo ve zdrojích E: Modul 3 Bádání 1 E: Modul 3 Bádání 1
--	--	--

Používá události ke spuštění činnosti postav Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky Upraví program pro obdobný problém Ovládá více postav pomocí zpráv	Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	E: Modul 3 Bádání 1 E: Modul 3 Bádání 1,2 E: Modul 3 Bádání 2 E: Modul 3 Bádání 3 E: Modul 3 Bádání 4 E: Modul 3 Bádání 4 Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka OSV - Kooperace a kompetice
--	---	---

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je komplexní oblast, která vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým obsahem spoluutváří povinné základní vzdělání na 1. stupni.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do pěti tematických okruhů.

Město, kde žijeme

žáci se učí poznávat své nejbližší okolí, orientovat se v něm a cítit se bezpečně, seznamují se s historií a současností regionu, dále jsou to znalosti o zemi a jejím vztahu k okolním sousedním státům.

Lidé kolem nás

žáci se učí základům společenského chování, všímají si odlišností mezi lidmi a učí se je respektovat. Seznamují se s právy a povinnostmi dítěte, učí se zvládat chování v určitých situacích a reakcí na ně.

Lidé a čas

žáci se učí orientovat v čase a určovat ho. Poznávají život v minulosti a v přítomnosti a učí se tento měnící se vývoj poznat a pochopit. V praktické části mohou navštívit významné památky a z nich čerpat další znalosti a dovednosti.

Rozmanitost přírody

žáci se seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku a učí se, jak tyto změny ovlivňují činnosti lidí. Přibližuje Zemi jako součást sluneční soustavy, její vznik a rozvoj. Žák poznává živou i neživou přírodu, její rozmanitost i proměnlivost. Získává možnosti jak chránit přírodu a přispívá k ochraně životního prostředí.

Člověk a jeho zdraví

žáci poznávají sami sebe, seznamují se svým tělem, učí se poznávat jeho funkce. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození až po dospělost. Chápu, jak jsou pro člověka důležité hygienické návyky, správné stravovací návyky. Poznávají, co zdraví prospívá a co ho naopak poškozuje.

Obsah této vzdělávací oblasti je zahrnut do vyučovacích předmětů **prvouka, přírodověda a vlastivěda**.

Časová dotace:

Celková týdenní časová dotace vzdělávací oblasti člověk a jeho svět na 1. stupni 11 hodin, 1 disponibilní hodina, 2 hodiny přesunuty z AJ.

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Rozvíjí poznatky týkající se člověka, rodiny, vlasti, živé a neživé přírody, podle ročních dob se změnami v přírodě, zdraví a dalších témat.

V prvním období vychází z prvotních zkušeností a dovedností, které žák získal ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání a tyto dále rozvíjí. Žáci se učí vnímat lidskou společnost, jejich vztahy, všímají si lidských výtvorů, přírodních jevů a všeho okolo sebe. Učí se pozorovat, vnímat a pojmenovávat věci a tak si utváří obraz svého okolního světa. Podmínkou úspěchu vzdělání je vlastní prožitek, který vychází z konkrétních nebo modelových situací, praktickou zkušeností a následném upevňování.

K výuce slouží jednotlivé třídy, odborná učebna PC s výukovými programy, přírodovědná učebna s interaktivní tabulí, veřejná prostranství mimo školu.

Cílové zaměření předmětu:

Rozvíjí poznatky týkající se člověka, rodiny, vlasti, živé a neživé přírody, podle ročních dob se změnami v přírodě, zdraví a dalších témat.

V prvním období vychází z prvotních zkušeností a dovedností, které žák získal ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání a tyto dále rozvíjí. Žáci se učí vnímat lidskou společnost, jejich vztahy, všímají si lidských výtvorů, přírodních jevů a všeho okolo sebe. Učí se pozorovat, vnímat a pojmenovávat věci a tak si utváří obraz svého okolního světa. Podmínkou úspěchu vzdělání je vlastní prožitek, který vychází z konkrétních nebo modelových situací, praktickou zkušeností a následném upevňování.

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, MuV, ENV

Časová dotace:

Hodinová dotace v 1. ročníku je ve výši 2 hodiny, ve 2. ročníku ve výši 2+1(disponibilní) hodina a ve 3. ročníku jsou 2+1(přesunutá Aj) hodina.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Individuálním přístupem učitelů k žákům umožňovat zvolit optimální cestu, tempo pro každého žáka.

K osvojování a upevňování učiva využívat her, soutěží, názorných demonstrací a pomůcek, výukových filmů, výukových programů, projektů, Střídat různé formy a metody práce učitele (vyučování frontální, skupinové, činnostní, problémové, práce s chybou).

Učit žáky plánovat si svůj volný čas a rozdělit jej mezi zábavu a povinnost (příprava na vyučování).

Kompetence k řešení problémů

Soustavným povzbuzováním posilovat u žáků zdravé sebevědomí a důvěru ve vlastní rozhodnutí.

Učit žáky zvládat krizové situace besedami s policií ČR, Městskou policií, Hasičským záchranným sborem, záchrannou službou, začlenění témat ochrany člověka za mimořádných situací, znalost důležitých telefonních čísel (projektové dny, exkurze apod.).

Pracovat s chybou, vést žáky k aktivní spolupráci s učitelem, rozvíjet tvůrčí myšlení žáků (dle jejich schopností a možností).

Kompetence komunikativní

Vést žáky k vhodné formě komunikace s dětmi, učiteli i ostatním dospělým, využívat komunitní kruh, řízený dialog, diskusní kruh

Žákům poskytovat dostatečný prostor k vyjádření.

Učit žáky správně a účelně využívat komunikační prostředky ke komunikaci. (telefon, mobilní telefon, internet).

Zařazovat činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami

Kompetence sociální a personální

Jednoznačně stanovit pravidla chování a vzájemného soužití ve třídě, snažíme se o dodržování daných pravidel

Využívat komunitního kruhu, skupinového vyučování, práci ve dvojicích.

Modelovými situacemi, řízeným dialogem a diskusí učit děti optimálním vzorům vztahů v rodině, ve třídě.

Na úrovni třídy vést žáky k uvědomění si nezbytnosti pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům.

Vytvářet u žáků vnímavost k potřebám nemocných, starých a postižených lidí.

Kompetence občanské

Seznámit žáky s právy i povinnostmi uvedenými ve školním řádu. Důsledným dodržováním zásad a pravidel chování vytvářet u žáků základní rámec školních i společenských norem.

Formou modelových situací a praktickou zkušeností učit žáky zvládat běžné praktické činnosti – nakupování, cestování hromadnou dopravou, návštěva lékaře, pošta, knihovna, komunikaci s úřady.

Systematicky pěstovat u žáků pochopení a dodržování zásad zdravého životního stylu, významu zdraví pro plnohodnotný život. Seznamovat je s riziky a důsledky zneužívání návykových látek

Osobním příkladem vést žáky k dodržování zdravého životního stylu.

Vést žáky k aktivní ochraně životního prostředí, přírody pořádáním pobytů v přírodě, třídění odpadu, sběru léčivých bylin, péčí o prostory v okolí školy, péčí o květinovou výzdobu ve škole, prací na školním pozemku apod.

V rámci projektových dnů škola pořádá akce připomínající lidové tradice (Vánoce, velikonoce...).

Kompetence pracovní

Vést žáky k úctě ke své práci i práci druhých (výstavky, péče o okolí školy, výzdoba školy), k úctě práce předchozích generací (ochrana památek, majetku...).

Seznamovat žáky se základními pravidly chování u lékaře, v obchodě, na poště

Důsledně dbát na dodržování pravidel a zásad bezpečnosti a hygieny práce.

Kompetence digitální

Klást důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování

Vést žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč

Vést žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací

Vést žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil

Motivovat žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

Dávat žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Minimální doporučená úroveň:

Provádět jednoduché pokusy podle návodu i s využitím digitálních technologií

Uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu; dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi, popsat své zdravotní potíže a pocity, zvládat ošetření drobných poranění

(Využitím digitální technologie- malování)

PŘEDMĚT: Prvouka
OBDOBÍ: 1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Místo, kde žijeme Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost Lidé kolem nás Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace Obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, význačné budovy, dopravní síť Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; pomoc nemocným, sociálně slabým	VDO: Občanská společnost a škola/ 1., 2., 3. VDO: Občan, občanská společnost a stát 1, 2, 3 OSV: Mezilidské vztahy/ 1., 2, 3 OSV: Poznávací schopnosti 1, 2, 3 OSV: Sebepoznání a sebepojetí 1., 2., 3. MUV: Lidské vztahy 1., 2., 3.

Lidé a čas Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost Rozmanitost přírody Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů Člověk a jeho zdraví Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, předcházení konfliktům Orientace v čase a časový řád – určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, denní režim, roční období Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období Rostliny a živočichové – znaky života, životní potřeby, průběh a způsob života, výživa, stavba těla některých nejznámějších druhů zvířat, význam v přírodě a pro člověka Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace	ENV: Ekosystémy/ 1., 2., 3. ENV: Základní podmínky života 1, 2, 3 ENV: Vztah člověka k prostředí 1, 2, 3
---	---	---

Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	odpadů Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, základní změny látek a skupenství Voda a vzduch – výskyt a význam pro život Lidské tělo – základy stavby těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	
---	--	--

5.4.2 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět vlastivěda navazuje na předmět prvouka, který je vyučován v 1. – 3. ročníku. Vlastivěda je realizována ve 4. a 5. ročníku

Předmět Vlastivěda je členěn ve 4. a 5. ročníku do těchto tematických okruhů: **Místo, kde žijeme**

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, aktuálně jsou zařazovány exkurze, vycházky, návštěvy muzeí, výstav a pobyty v přírodě.

Využívána je také učebna PC a knihovna.

K osvojování učiva využíváme hry, soutěže, názornosti, zadáváme úkoly, které vycházejí co nejvíce z praktického života, vedeme žáky k samostatnému vyhledávání nových informací – Tv, tisk. . Výuka probíhá převážně ve třídě, využíváme vycházky, výstavy, besedy.

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, VKMEGS, MuV, ENV

Cílové zaměření předmětu:

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci a děje kolem sebe, prakticky poznávají nejbližší okolí, své znalosti dál rozšiřují o důležitá místa v obci, regionu, kraji a postupně se tak blíže seznamují s vlastí, kde žijí. Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientují se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. Rozlišují mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí. Zprostředkují ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. Sledují vliv člověka na přírodu, zkouší sami přispět k ochraně přírody, ke zlepšení životního prostředí. Učí se v sobě probudit kladný vztah k místu, kde žijí, poznají některé rodáky, kulturní, historické památky. Vnímají lidi kolem sebe, vztahy mezi nimi, přemýšlí o nich.

Osvojují si a upevňují vhodné chování a jednání mezi lidmi, snaží se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci a tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat. Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. Seznamují se se základními právy dítěte, učí se chovat v krizových situacích a jak jim předcházet, získávají poznatky o první pomoci, o odpovědnosti za zdraví své i ostatních. Poznají, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu a hygieny, dovedou poznávat čas a orientovat se v něm. Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržují pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). Učí se vnímat vztahy ve společnosti, snaží se porozumět současnému způsobu života, ale vnímají i minulost a budoucnost a poznají, jak se vše neustále vyvíjí a mění. Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.

Časová dotace:

Hodinová dotace ve 4. až 5. ročníku je ve výši 1 hodina.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

V praktických činnostech umožňovat žákovi si více způsoby ověřovat a upevňovat získané poznatky a dovednosti

Motivovat žáky k dalšímu učení kladným hodnocením a důrazem na jeho pokroky a další možnosti zlepšení

Učit žáky získávat informace z více zdrojů – knihy, výukové programy, různé texty

K osvojování a upevňování učiva využívat her, soutěží, názorných demonstrací a pomůcek, výukových filmů, projektů, střídání různých forem a metod práce učitele – vyučování frontální skupinové, činnostní, problémové, práce s chybou

Učit žáky plánovat si svůj volný čas a rozdělovat jej mezi zábavu a povinnost – příprava na vyučování

Kompetence k řešení problémů

Jednoznačným výkladem práv a povinností učit žáka přijímat důsledky svých rozhodnutí

Vytvářet modelové situace, seznamovat s možností využití linky důvěry a bezpečí, s možností poradit se s výchovným poradcem, psychologem
Učit žáky zvládat krizové situace besedami s Policií ČR, Městskou policií, Hasičským záchranným sborem, začleňujeme témata ochrany člověka za mimořádných situací, učit je znát důležitá telefonní čísla

Kompetence komunikativní

Zadáváním jednoznačných a srozumitelných pokynů a otázek učit žáky naslouchat a porozumět sdělení

Dbát na používání spisovné češtiny, netolerovat u žáků vulgární výrazy

Žákům poskytovat dostatečný prostor k vyjádření

Vytvářet u žáků schopnost naslouchat a respektovat názory druhých

Zadáváním samostatných prací učit žáky k orientaci v knihách a jiných tištěných materiálech, informace správně chápat, třídít a vlastními slovy prezentovat

Kompetence sociální a personální

Jednoznačně stanovit pravidla chování a vzájemného soužití ve škole, navozováním modelových situací upevňujeme chování a dodržování společně dohodnutých pravidel i běžných norem slušného chování – školní řád

Modelovými situacemi, řízeným dialogem a diskusí učit žáky optimálním vzorům vztahů v rodině a ve společnosti. Výuku orientovat na konkrétní příklady z každodenního života, využívat prožitkové vyučování

Pěstovat u žáků schopnost spolupráce v týmu, vést je k vzájemné pomoci prostřednictvím skupinové práce, vědomostních soutěží

Prostřednictvím klasifikace a hodnocení, vyhodnocováním třídních a školních soutěží dávat i žákům s nižším nadáním možnost zažít úspěch

Kompetence občanská

Seznámit žáky s právy i povinnostmi uvedenými ve školním řádu

Formou modelových situací a praktickou činností učit žáky zvládat běžné praktické činnosti – nakupování, cestování MHD, návštěva lékaře, pošty, komunikaci s úřady

Upozorňovat žáky na možnost vzniku krizových situací a vést je k jejich zvládnutí – besedy s Policií, nácvik evakuace, postupy při poskytování první pomoci, ochrana člověka za mimořádných situací

Na modelových i praktických situacích učit žáky rozpoznávat a vyhodnocovat pozitivní a negativní projevy chování

V rámci projektových dnů škola pořádá akce připomínající lidové tradice

Kompetence pracovní

Vést žáky k úctě ke své práci i práci druhých – péče o okolí školy, výzdoba školy – k úctě práce předchozích generací – ochrana památek, majetku

Seznamovat žáky se zásadami 1. pomoci a vyžadujeme jejich dodržování

Seznamovat žáky se základními pravidly chování ve škole, na úřadech

Kompetence digitální

Klást důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování

Vést žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč

Vést žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací

Vést žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil

Motivovat žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

Dávat žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Minimální doporučená úroveň:

Dodržovat pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě

Rozpoznávat ve svém okolí i v digitálním světě nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

Formulovat zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi; rozeznat v modelových situacích nebezpečí v digitálním prostředí; vybírat podle zadaných pravidel informace, které o sobě může zveřejnit

(Využitím digitální technologie- malování, vyhledávání informací k jednotlivým tématům předmětu vlastivěda na internetových stránkách.)

PŘEDMĚT: Vlastivěda
OBDOBÍ: 2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Místo, kde žijeme Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě Rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a	Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany. Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	ENV: Ekosystémy/ 4., 5. ENV: Základní podmínky života 4.,5. ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4., 5. ENV: Vztah člověka k prostředí 4., 5.

sídlitích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam Lidé kolem nás Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve městě Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje	Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, Obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“	VDO: Občanská společnost a škola 4., 5. VDO: Občan, občanská společnost a stát 4., 5. MUV: Lidské vztahy/4., 5. MUV: Etnický původ 4. MUV: Kulturní rozdíly: 4.,5. OSV: Mezilidské vztahy 4., 5 OSV: Komunikace 5.
--	---	---

cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města Lidé a čas Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, nemovitých i movitých kulturních památek Rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky Kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura Základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	VKMEAGS: Objevujeme Evropu a svět 5. VKMEAGS: Jsme Evropané 5.
---	--	--

	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	
--	---	--

5.4.3 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Je realizována ve 4. a v 5. ročníku. Navazuje na předmět prvouka, který se vyučuje v 1. až 3. ročníku. Důraz je kladen na aktivní činnosti (pozorování přírody, činnosti lidí, hraní určitých rolí, řešení modelových situací, jednoduché pokusy,...).

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, také v přírodovědné učebně.

Probíhá ve třídě formou samostatných prací, skupinového a projektového vyučování. Ve výuce je využíván názorný materiál, obrazy a filmy. Dle učiva zahrnuje také přednášky, besedy, exkurze, vycházky. V přírodovědě žáci poznávají rozdíly mezi živou a neživou přírodou, podmínky života na Zemi, výjimečnost člověka. Podmínkou úspěšného vzdělávání je prožitek, který vychází z konkrétních nebo modelových situací. Propojení s reálným životem vede ke zvládnutí životních situací, role školáka, pomáhá při nalézání svého postavení mezi vrstevníky, při upevňování pracovních a režimových návyků.

Předmět Přírodověda je členěna ve 4. a 5. ročníku do těchto tematických okruhů: **Rozmanitost přírody**

Člověk a jeho zdraví

Začlenění průřezových témat: OSV, ENV, MKV

Cílové zaměření předmětu:

Cílem Přírodovědy je poskytnout žákům základní poznatky o živé a neživé přírodě a jejím vztahu pro člověka. Žáci se seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku. Učí se při praktických činnostech sledovat, jak změny v přírodě ovlivňují činnost lidí a jejich život a jaký vliv má činnost lidí na přírodu. Zkoumají základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. Dalším cílem je, aby si žáci vytvořili vztah k přírodě a poznali, že pro další život lidí

je velmi důležitá ochrana životního prostředí. Stručně charakterizují specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáží schopnost se účinně chránit. Porovnávají na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívají k tomu i jednoduché klíče a atlasy. V tomto předmětu dále poznávají žáci sami sebe, seznamují se svým tělem a učí se poznávat jeho funkce jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života. Učí se dodržovat správné hygienické návyky a uvědomovat si jejich důležitost pro ochranu jejich zdraví. Seznamují se, s tím co prospívá a co poškozuje jejich tělu. Učí se zodpovídat za své zdraví a pečovat o ně. Učivo přírodovědy vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka,

Časová dotace:

Hodinová dotace ve 4. ročníku je ve výši 1+1(přesun z Aj) hodina a v 5. ročníku jsou 2 hodina.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

V praktických činnostech umožňovat žákovi pravidelně a více způsoby si ověřovat a upevňovat získané poznatky a dovednosti

Učit žáky získávat informace z více zdrojů (knihy, encyklopedie, internet, výukové programy).

K osvojování a upevňování učiva využívat her, soutěží, názorných demonstrací a pomůcek, výukových filmů, výukových programů, projektů

Učit žáky plánovat si svůj volný čas a rozdělit jej mezi zábavu a povinnost (příprava na vyučování)

Kompetence k řešení problémů

Vytvářet modelové situace, seznamovat s možnostmi využití linky důvěry a bezpečí, s možnostmi poradit se výchovným poradcem, psychologem či metodikem prevence.

Učit žáky zvládat krizové situace besedami s policií ČR, Městskou policií, Hasičským záchranným sborem, Záchranou zdravotnickou službou, začlenění témat ochrany člověka za mimořádných situací, znalost důležitých telefonních čísel (projektové dny, exkurze apod.)

Kompetence komunikativní

Vyžadovat při komunikaci se žáky odpovědi celými větami, dbát na rozvoj slovní zásoby

Žákům poskytovat dostatečný prostor k vyjádření

Kompetence sociální a personální

Pěstovat u žáků schopnost spolupráce v týmu, vést je k vzájemné pomoci prostřednictvím skupinové práce

Na úrovni třídy i celé školy vést žáky k uvědomění si nezbytnosti pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům

Vytvářet u žáků vnímavost k potřebám nemocných, starých a postižených lidí

Připravovat děti na život v dospělosti jako na dobu, kdy budou mít nejen větší osobní svobodu, ale i větší zodpovědnost

Kompetence občanské

Formou modelových situací a praktickou zkušeností učit žáky zvládat běžné praktické činnosti – nakupování, cestování hromadnou dopravou, návštěva lékaře, pošta, knihovna, knihkupectví, zahradnictví

Srozumitelným výkladem přiměřeným k věku a schopnostem objasňovat historické souvislosti, poukazování na jedinečnost každého člověka vést žáky k rozpoznávání projevu rasismu a xenofobie. Tyto projevy mezi žáky netolerovat.

Upozorňovat žáky na možnost vzniku krizových situací a vést je k jejich zvládání (besedy s policií, postupy při poskytování první pomoci, ochrana člověka za mimořádných situací).

Osobním příkladem vést žáky k dodržování zdravého životního stylu.

Na modelových i praktických situacích učit žáky rozpoznávat a vyhodnocovat pozitivní a negativní projevy chování.

Vést žáky k aktivní ochraně životního prostředí, přírody, třídění odpadů, sběru léčivých bylin

Kompetence pracovní

Žáky vest ke znalosti základních pracovních postupů, dle individuálních schopností rozšiřovat základní pracovní dovednosti.

Vede žáky správně využívat pracovní pomůcky (encyklopedie, jednoduché klíče, atlasy, atd.

Vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

Klást důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování

Vést žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.

Vést žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací

Vést žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil

Motivovat žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

Dávat žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Minimální doporučená úroveň:

Dodržovat pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě

Rozpoznávat ve svém okolí i v digitálním světě nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

Formulovat zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi; rozeznat v modelových situacích nebezpečí v digitálním prostředí; vybírat podle zadaných pravidel informace, které o sobě může zveřejnit

(Využitím digitální technologie- malování, vyhledávání informací na internetových stránkách, jednoduché prezentace PowerPoint)

PŘEDMĚT: Přírodověda
OBDOBÍ: 2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozmanitost přírody Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru, souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich	Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	ENV: Základní podmínky života/4.

vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit. Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. Člověk a jeho zdraví Využívá poznatky k podpoře vlastního zdravého způsobu života. Rozlišuje jednotlivé etapy života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob Uplatňuje účelné způsoby chování, v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, živelní pohromy a ekologické katastrofy Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Látky a jejich vlastnosti – třídění látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc	
--	---	--

zajistí lékařskou pomoc Uplatňuje účelné způsoby chování, v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena Návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém	OSV: Psychohygiena/4., 5. OSV: Psychohygiena 4., 5. OSV:Poznávací schopnosti 4., 5. MKV: Lidské vztahy 4., 5. MKV: Etnický původ 5. ENV: Základní podmínky života: 4., 5 ENV: Ekosystémy 4., 5. ENV: Vztah člověka k prostředí 4.,5.
---	--	---

5.5 Umění a kultura

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu; kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce); umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor *Dramatická výchova*, který je na úrovni školního vzdělávacího programu možné realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Časová dotace:

Celková týdenní časová dotace na 1. stupni v 1. a 2. období dle ŠVP je stanovena na 12 hodin, a 1 disponibilní hodina.

5.5.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět spadá do vzdělávacího oboru Umění a kultura, má však souvislost s některými výstupy z oblasti Člověk a zdraví, Jazyk a jazyková komunikace. Cílem předmětu je rozvoj hudebnosti žáků a vytvoření vztahu k hudbě a hudebnímu umění. Skládá se z vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností. Nejčastěji používanými metodami a formami výuky je individuální činnost – vlastní tvorba, práce ve dvojicích a skupinová výuka, poslech.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah předmětu hudební výchova je důležitou součástí výuky dětí. Ve výuce HV mladších školních dětí převažují metody praktických činností a hry. Motivujeme žáka kladným hodnocením a poukazováním na jeho pokroky. Největší důraz je kladen na zpěv především národních písní. Vycházíme od nejpřirozenější melodiky podobné lidské řeči a z tzv. říkadlových nápěvů. Poslechové skladby jsou spojovány s pohybovou výchovou a s prvky tvořivé dramatiky. Aktivní pohyb vede k přirozenému vnímání hudby i k záměrné pozornosti. Formou hry je rozvíjeno rytmické cítění a přes hru na tělo se děti dostávají k počátkům instrumentální hry s bicími nástroji Orffova instrumentáře a k rytmickým doprovodům písní za jejich pomoci. Seznamují se se základy hudební nauky a s hudebními skladateli.

Časová dotace:

Předmět je vyučován na 1. stupni základní školy v časové dotaci 1 hodina týdně.

Organizace:

Výuka probíhá ve třídě, v odborné učebně, hudební chvilky prolínají celým vyučováním. Výuka HV zahrnuje také návštěvy koncertů a hudebně vzdělávacích pořadů, popřípadě vlastní produkci žáků pro rodiče a veřejnost.

Časová dotace:

Hodinová dotace v 1. až 5. ročníku je ve výši 1 hodina.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:**Kompetence učení**

Vést žáky k chápání hudebního umění jako neoddělitelné součásti lidské existence

Učit žáky zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jednohlasně

Učit žáky správně používat hudební terminologii a symboliku

Vést žáky k aktivnímu vnímání znějící hudby

Vést žáky k zapojování se do her a soutěží, a tím prezentovat výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů

Vést žáky ke způsobům nalézání a vyjadřování osobních prožitků a postojů

Vést žáky k používání hudby při řešení problémů a k obohacování emocionálního života

Používat s žáky neverbální komunikaci s využitím hudebních prvků

Vést žáky k vyjádření hudebních prožitků

Postupným zvyšováním náročnosti vést žáka k uvědomění si vlastních možností

Kompetence komunikativní

Používat s žáky neverbální komunikaci s využitím hudebních prvků

Vést žáky k vyjádření hudebních prožitků

Rozumí různým typům zvuků, gest neverbální komunikace, reaguje na ně

Kompetence sociální a personální

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých

Vést žáky k posilování vlastního sebevědomí na základě poznání sebe i druhých

Vytvářet příjemnou atmosféru a dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

Vést žáky k vnímání hudby jiných národů

Aktivně zapojovat žáky do kulturního dění školy

Kompetence pracovní

Učit žáky používat jednoduché hudební nástroje

Vést žáky k pohybovému vyjádření hudby

Správně používá nástroje Orffova instrumentáře

Digitální kompetence

Vést žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny

Motivovat žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů

Vést žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

PŘEDMĚT: Hudební výchova
OBDOBÍ: 1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamický odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Vokální činnosti Hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. Hudebně pohybové činnosti Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třidobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Vokální činnosti Dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.	OSV – psychohygiena/1., 2., 3., MKV – mezilidské vztahy/1., 2., 3.,

Rozpozná v proudu znějící hudby, některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně Poslechové činnosti Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.	OSV: Komunikace/1., 2., 3., VDO – občanská společnost a škola / 1., 2., 3.,
--	--	---

PŘEDMĚT: Hudební výchova
OBDOBÍ: 2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamický odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis	OSV – psychohygiena/4., 5

Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje – reprodukce motivů (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček, pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. Hudebně pohybové činnosti Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Poslechové činnosti hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu Instrumentální činnosti Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva, hudební hry) ozvěna, otázka	OSV – kreativita/4., 5., MKV – kulturní diference/4., 5., OSV – kreativita / 4., 5.,
--	---	---

Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	– odpověď), jednoduchá Písňová forma (a-b) Poslechové činnosti Kvality tónů – délka, síla, barva, výška Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord Interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je hudba a proč je taková) Hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných či tanci či pohybových hrách	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti/4., 5.,
---	--	---

5.5.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřením komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které žákovi umožňují rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které žáka vedou k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které žákovi umožňují utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

Spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

Uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

Zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Časová dotace:

Hodinová dotace v 1. ročníku je ve výši 2 hodiny, ve 2. ročníku 1+1(dispoobilní) hodina, ve 3. ročníku 2 hodiny a ve 4. a 5. Ročníku 1 hodina.

Organizace:

Výuka probíhá ve třídách, v učebně výtvarné výchovy, v keramické dílně, nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti výtvarné a dokázali s nimi zacházet

Ukázat žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat

Vést žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby

Rozvíjet tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných a hudebních technik

Kompetence k řešení problémů

Vést žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána

Otevírat před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků

Dávat žákům možnost vyjádřit kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě

Vést žáky k tomu, aby při své hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak, aby svůj názor dokázali obhájit

Kompetence komunikativní

Otevírat před žáky možnost přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání

Rozvíjet dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuze o dojmu z uměleckého díla

Vést žáky k tomu, aby vnímali mimojazykové vyjadřování (malba, kresba) a aby sami tuto komunikaci využívali

Ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něj reagovat může být přínosem

Kompetence sociální a personální

Předkládat žákům dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pobývat v estetickém prostředí

Vybudovat společně se žáky zásady chování na kulturních akcích

Předvést žákům na příkladech z výtvarné tvorby nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování

Kompetence občanské

Seznámit žáky s významnými autory výtvarných uměleckých děl naší současnosti i historie

Vytvořit u žáků potřebu návštěv výstav výtvarných prací

Podchytit individuální zájem žáků o kulturní dění ve městě i v zemi

Kompetence pracovní

Naučit žáky osvojovat si různé výtvarné techniky

Vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat

Kompetence digitální

Motivovat žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení

Poskytovat žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace

Vést žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

(Pracovat s předem zadanými internetovými stránkami směřujícími k výtvarnému umění. Využití programu malování)

PŘEDMĚT: Výtvarná výchova
OBDOBÍ: 1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, textury – jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru) Vzájemné podobnosti, kontrast, rytmus Reflexe a vztahy zrakového vnímání (vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových) Ověřování komunikačních účinků Osobní postoj v komunikaci (jeho utváření a zdůvodňování, samostatně vytvořených a přejatých) Uplatňování subjektivity Prostředky pro vytváření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace	EVVO: Ekosystémy / 1., 2., 3. / OSV - Kreativita/1., 2., 3.,

	s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby) Typy vizuálně obrazných vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika)	
--	--	--

PŘEDMĚT: Výtvarná výchova
OBDOBÍ: 2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření a porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy aj.) Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu	Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy těles, světlostní a barevné kvality, textury a jejich jednoduché vztahy, kombinace, proměny v ploše, objemu a prostoru) Uspořádání objektů do celků – na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Ověřování komunikačních účinků	

vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly a uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě Osobnost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření. Pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil,	V komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje. Vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření Rozvíjení smyslové citlivosti Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly Vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě. Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) Uplatňování subjektivity Prostředky pro vytváření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby) Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika) Přístup k vizuálně obrazným vyjádřením (vnímání - vizuální, haptické, statické, dynamické; motivace – fantazijní, založená na smyslovém vnímání) Ověřování komunikačních účinků Osobní postoj v komunikaci (jeho	
---	---	--

vybral či upravil	utváření a zdůvodňování) Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování Proměny komunikačního obsahu (záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	
-------------------	--	--

5.6 Člověk a zdraví

5.6.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy

Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání (bezpečnost) a další pohybové činnosti.

Činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Časová dotace :

Předmět Tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku s celkovou dotací 10 hodin a 5 disponibilních hodin..

Hodinová dotace v 1. až 5. ročníku je 2+1 hodina (disponibilní) týdně.

Organizace :

Organizace – žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku, a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci.

Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:**Kompetence k učení**

Vést žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učit je cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími, orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

Umožnit žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

Uplatňovat zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagovat v případě úrazu spolužáka

Řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím

Dodávat žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhat

Kompetence komunikativní

Vést žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učit se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávat, zorganizovat jednoduché soutěže, činnosti a jejich varianty

Vést žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytvářet příležitosti pro relevantní komunikaci

Kompetence sociální a personální

Vést žáky k jednání v duchu fair-play – dodržovat pravidla, označit přestupky, respektovat opačné pohlaví, zvládat pohybové činnosti ve skupině

Zadávat úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňovat každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Podílet se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevovat přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojovat svou pohybovou činnost se zdravím, zařazovat si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, vést ke kritickému myšlení, hodnotit cvičení,

Učit se být ohleduplní a taktní

Umožnit žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

Vést žáky učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učit se užívat jednotlivé tělocvičné náradí a náčiní

Kompetence digitální

Seznamovat žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)

Motivovat žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky

Motivovat žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště

Klást důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Minimální doporučená úroveň:

Zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla, sledovat změny i s využitím digitálních technologií

(Využití tabulkového programu Excel, programy pro prezentaci výkonů žáků...vyhledávání informací na dané téma na internetu)

PŘEDMĚT: Tělesná výchova **OBDOBÍ: 1.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost Příprava organismu před pohybovou činností	OSV – rozvoj schopností poznávání/1.,2.,3.4.,5., OSV - spolupráce a soutěživost/1., 2., 3., 4., 5.,

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy Reagují na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Rytmické a kondiční formy cvičení Základy gymnastiky, akrobacie Atletika - rychlý běh, skok daleký a vysoký, hod míčkem Úpoly – přetahy, přetlaky Pohybové hry různého zaměření s pomůckami a bez pomůcek Sportovní hry podle zjednodušených pravidel Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí a načiní Znalost smluvených povelů a signálů při pohybových činnostech Základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí Pořadová cvičení	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí/3.,4.,5.,
---	---	---

PŘEDMĚT: Tělesná výchova
OBDOBÍ: 2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojování pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu) Příprava na pohybovou činnost, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení Správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení Základy gymnastiky, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí Atletika – vytrvalostní běh, rychlý běh, skok daleký a vysoký, hod míčkem Úpoly – přetahy, přetlaky Sportovní hry - herní činnost jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel	OSV – psychohygiena/5.

Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získává potřebné informace Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) Zdroje informací o pohybových činnostech Základní plavecká výuka	
---	--	--

5.7 Člověk a svět práce

5.7.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je na 1. stupni členěn do tematických okruhů - práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, příprava pokrmů, pěstitelské práce. Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje

celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při zodpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu).

Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách, případně v učebně výtvarné výchovy, ve cvičné kuchyňce, ve školních dílnách.

Časová dotace:

Vyučovací předmět má časovou dotaci 5 hodin a 8 disponibilních hodin týdně. V 1. až 2. ročníku je časová dotace 1hodina a 1(disponibilní) hodina, ve 3. až 5. ročníku je časová dotace 1hodina a 2(disponibilní) hodiny týdně.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

Posilování pozitivního vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce

Osvojování si základních pracovních činností, návyků a dovedností, k účinnému plánování a organizování práce, k vytrvalosti a soustavnosti při plnění úkolů

Chápání techniky jako významné součásti vyspělé společnosti, chápání vztahu techniky a životního prostředí jako nutnosti pro trvale udržitelný rozvoj společnosti

Chápání práce jako prostředku seberealizace

Orientování se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a k vhodné volbě budoucího povolání

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učit žáky základním pracovním dovednostem a návykům z různých pracovních oblastí

Učit žáky používat vhodné pracovní nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

Vést žáky k osvojování praktických pracovních dovedností a návyků

Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

Kompetence k řešení problémů

Vést žáky k samostatnému řešení pracovního postupu

Vést žáky k uplatňování vlastních nápadů

Předkládat žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem techniky, materiálu a pomůcek

Kompetence sociální a personální

Vést žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci ve skupině

Učit žáky respektovat nápady druhých a snažit se o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence pracovní

Vést žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny, včetně používání ochranných pracovních prostředků

Vést žáky ke správnému používání materiálů a pracovních nástrojů

Podporovat u žáků práci z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti

Vést žáky k zvažování dopadu pracovních činností na zdraví, životní prostředí a na kulturní a společenské hodnoty

Vést žáky k efektivnímu využití pracovního prostoru, čistotě a pořádku na pracovišti

Kompetence komunikativní

Vést žáky k účinné komunikaci s vedoucím práce, nebo se spolupracovníky, při práci s technickými materiály

Seznámit žáky s přesným významem pojmů vztahujících se k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů

Vysvětlovat žákům pojmy souvisejících s jejich volbou povolání

Předkládat žákům dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence občanské

Otevírat žákům prostor, aby mohli pochopit různé činnosti člověka, které mají vliv na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu

Umožňovat tvořivý přístup u žáků k plnění různých zadaných témat tohoto předmětu

Kompetence digitální

Seznamovat žáky s výhodami využívání video-návodů při tvorbě vlastních výrobků

Podporovat žáky při vytvoření video-návodu vlastního výrobku nebo pokrmu

Vést je k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích

Motivovat žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Minimální doporučená úroveň:

Pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i video-návodu.

(Využití malování a excelu, jednoduchá prezentace výrobků pomocí Power Pointu, vytváření jednoduchých návodů-malování)

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti
OBDOBÍ: 1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů Pracuje podle slovního návodu a předlohy Konstrukční činnosti Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Pěstitelské práce Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování Pečuje o nenáročné rostliny Příprava pokrmů Připraví tabuli pro jednoduché stolování Chová se vhodně při stolování	Vlastnosti materiálu, papír, karton, modelovací hmota, textil, přírodniny Organizace práce, bezpečnost práce Práce ve skupinách Hygiena práce, práce s přírodními materiály, vlnou a textilem Práce se stavebnicí, jednoduché pracovní operace a činnosti Skupinová práce Růst a vývoj rostlin Pokožkové rostliny Pokožkové rostliny, péče o rostliny Organizace práce, bezpečnost, hygiena Stolování, pravidla, příprava pokrmů Chování při stolování Dodržování jednoduchých pravidel stolování	OSV: Psychohygiena / 3. /

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti
OBDOBÍ: 2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu Udrží pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Konstrukční činnosti Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první	Vlastnosti materiálu, papír, karton, modelovací hmota, textil, vlna, fólie, drát, přírodniny Lidové zvyky, tradice, řemesla, Jednoduché pracovní operace a postupy Pracovní pomůcky a nástroje (funkce, využití) Hygiena a bezpečnost práce, první pomoc při úrazu Práce se stavebnicí (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Hygiena a bezpečnost práce, první	OSV: Kreativita, 5. EVVO: Základní podmínky života / 5. /

pomoc při úrazu Pěstitelské práce Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Příprava pokrmů Orientuje se v základním vybavení kuchyně Připraví samostatně jednoduchý pokrm Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	pomoc při úrazu Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo, pěstování pokojových rostlin Pěstování a ošetřování rostlin (zásady a postupy pěstování ze semen v místnosti, na zahradě) Okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina Organizace práce- činnosti, vhodné užití nástrojů a náčiní Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie, hygiena a zásady první pomoci při úrazu Základní vybavení kuchyně Samostatná příprava jednoduchého pokrmu Výběr, nákup a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování Technika v kuchyni (historie, význam)	
---	--	--

Udrží pořádek a čistotu pracovních ploch, dodrží základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Hygiena, pořádek a bezpečnost při přípravě potravin, zásady první pomoci při úrazu v kuchyni	
--	--	--

6 Učební osnovy pro 3. období

6.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je v našem ŠVP zastoupena předměty

Český jazyk a literatura, Cizí jazyk – Anglický jazyk.

6.1.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má zásadní postavení pro kvalitní jazykové vzdělání a získané dovednosti jsou důležité pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Výsledkem kvalitní mezilidské komunikace je orientace při vnímání okolního světa a sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek prolíná.

V **Komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. V

jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné

podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného,

přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti.

Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.

Cílové zaměření předmětu

Rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku

Vnímání a postupné osvojení jazyka

Zvládnutí běžných pravidel verbální a nonverbální komunikace

Samostatná práce s jazykovými a literárními prameny

Rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře a k dalším druhům umění

Časová dotace:

Celková týdenní povinná časová dotace na 2 stupni je stanovena 15 hodin, 3 hodiny disponibilní, 3 hodiny přesunuté z DČJ tj. celkem 20 vyučovacích hodin.

Časová dotace dle ročníků na 2. stupni: 6. ročník 4 + 2 (DČD), 7. ročník 4 + 1 (DČD), 8. ročník 4 + 1 (DCJ), 9. ročník 3 + 2 (DCJ)

Organizace:

Výuka českého jazyka a literatury probíhá nejen v kmenových třídách, ale je využívána počítačová a přírodovědná učebna s interaktivní tabulí, školní a městská knihovna. Žáci se účastní kulturních akcí.

Začlenění průřezových témat: předmět Český jazyk a literatura se především dotýká mediální výchovy kritické čtení, vnímání mediálního sdělení, tvorba sdělení, uplatnění a výběr výrazových prostředků, MkV (multikulturalita, rysy jazyků, kulturní difference), OSV, VMEGS, MeV.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vést žáky k hodnocení svých výkonů a žáky k praktickému využití získaných vědomostí v běžném životě.

Umožňovat žákům přístup k informačním zdrojům - knihovny, internet, encyklopedie, slovníky, tabule gramatických přehledů.

Zadávat takové úkoly, při nichž žáci vyhledávají, zpracovávají a vyhodnocují informace.

Kompetence k řešení problémů

Motivovat žáky k samostatnému řešení daného problému.

Zadávat úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností a úsudku a úkoly umožňující volbu různých postupů.

Pracovat s chybou, vést žáky k aktivní spolupráci s učitelem, rozvíjet tvůrčí myšlení žáků.

Kompetence komunikativní

Do výuky vhodně zařazovat prvky mediální a dramatické výchovy.

V rámci skupinové činnosti a práce na projektech vést žáky k prezentaci výsledků celé skupiny v roli mluvčího.

Vést žáky k vhodné formě komunikace s dětmi, učiteli i ostatními dospělými.

Dbát na používání spisovné češtiny, příp. obecné češtiny.

Kompetence sociální a personální

Vytvářet pravidla týmové práce - organizace, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta.

Uplatňovat individuální přístup k žákům talentovaným, ale i k žákům s poruchami učení.

Posilovat sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj.

Na vysvětlení problematických vztahů dospělých, mezi dětmi využívat příkladů z literatury, médií i reálného života.

Kompetence občanské

Vyžadovat dodržování pravidel slušného a ohleduplného chování žáků ve škole, na školních akcích i v běžném životě.

Podporovat pozitivní postoje k uměleckým dílům, kulturnímu dědictví, tradicím.

Aktivně zapojovat žáky do kulturních akcí, soutěží, projektů ve škole i mimo ni.

Vyžadovat od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, vést žáky k přijetí zodpovědnosti za jejich porušování.

Kompetence pracovní

Učit žáky budovat systém, plánovat úkoly a pracovat na postupech jejich řešení. Důsledně vyžadujeme a kontrolujeme dokončování úkolů v souladu se zadáním a v dohodnutém termínu. U žáků rozvíjíme smysl pro povinnost. Vytváříme u žáka přehled o pracovním trhu, možnostech uplatnění a úředních úkonech souvisejících se získáváním zaměstnání (životopis, dotazník). Seznamujeme žáky se základními pravidly chování na pracovišti, na úřadech, při komunikaci s nadřízenými a přijímacích pohovorech.

Kompetence digitální

Vést žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů

Navozovat různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytvářet příležitosti pro rozvoj komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volit vhodné jazykové a technologické prostředky; vést žáky je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby

Vést žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vést žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Minimální doporučená úroveň:

Rozpoznávat v modelových situacích manipulativní techniky v interpersonální, skupinové a mediální komunikaci

Zapojovat se do dialogu či diskuse včetně online diskusních fór

Nalézat s pomocí klíčových slov informace týkající se řešeného problému

Rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk v mluveném i písemném projevu včetně elektronické komunikace

(Využití programů Word, Excel, PowerPoint, malování, zařazení podle druhu učiva).

PŘEDMĚT: Český jazyk
OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Zvuková podoba jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči, intonace, členění souvislé řeči – pauzy, frázování. Správná výslovnost a skloňování slov a jejich užití. Znělost. Slohové rozvrstvení slovní zásoby. Rozlišování českých a cizích slov. Slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby., způsoby tvoření slov. Přechylování. Pravopis související se stavbou slova. Slova jednoznačná a mnohoznačná Používání různých druhů slovníků. Jazykové příručky – druhy. Vyhledávání v Pravidlech českého pravopisu a slovníku spisovné češtiny	EGS: Objevujeme Evropu / 6. – 9. OSV: Rozvoj schopností a poznávání, kreativita / 6.- 9. EGS Jsme Evropané / 7., 9. OSV: Sebepoznání a sebepojetí / 6.- 9. OSV: Rozvoj schopností a poznávání, komunikace, kreativita / 6.- 9.

Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. Rozlišuje významné vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Abeceda, velká písmena. Používání různých druhů slovníků Tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov. Pravopis podstatných jmen. Podstatná jména slovesná. Slovesa, slovesné tvary, přechodníky. Přídavná jména, druhy, stupňování. Skloňování osobních zájmen. Příslovce, předložky, předpony, přípony, spojky, částice. Spisovná slova. Jazyk a komunikace – jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči. Aplikace jazykových pravidel. Doplnění interpunkcí. Rétorická cvičení za užití mluvnického učiva. Přímá a nepřímá řeč. Komplexní jazykové rozbor Skladba - výpověď a věta. Stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, stavba textu. Souvětí, věty hlavní a vedlejší. Věta jednoduchá a souvětí. Členitost vět. Shoda podmětu s přísudkem. Grafická stavba věty a souvětí.	OSV: Poznávací schopnosti, mezilidské vztahy / 6.- 9. OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/ 7., 9. VDO: Občan, občanská společnost a stát / 6.– 9. MKV: Etnický původ/ 6.- 9.
--	--	--

V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	Pravopis -lexikální, morfologický, syntaktický. Slovotvorný rozbor. Souhláskové skupiny. Spodoba znělosti. Vyjmenovaná slova. Vzory podstatných a přídavných jmen. Obecné poučení o jazyce - čeština jazyk národní a mateřský. Vývoj jazyka. Skupiny jazyků (slovanské –především slovenština a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky). Pravidla nářečí, obecná čeština.	
---	---	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu. Záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu.	OSV: Rozvoj schopností poznávání, kreativita / 6.- 9.
--	---	--

Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží	Interpretace literárního textu, dramatizace. Práce s textem – formuluje vlastní názor na umělecké dílo. Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu). Specifické znaky v dílech autorů, rozdíl ve stylu psaní. Formulace vlastního názoru na autora. Lidová slovesnost, pohádky, bajky, řecké eposy, pověsti, balady, bible. Způsoby interpretace literárních a jiných děl. Vlastní názor na literární dílo, filmové a divadelní představení. Porovnávání filmové adaptace s literární předlohou. Filmové profese. Návštěva divadelního představení, shlédnutí filmového představení. Tvořivé činnosti s literárním textem -vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům. Práce s knihou, osnova textu, vhodné literární prostředky. Specifikace základních rysů stylu	OSV: Rozvoj schopností a poznávání / 6. – 9. MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení / 6. – 9. MV: Interpretace vztahu, mediálního sdělení a reality / 6.,7., 9. MV: Fungování a vliv médií ve společnosti / 6.,7.,9. EGS: Objevujeme Evropu a svět / 8. – 9.
---	---	--

argumenty. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Uvádí základní literární směry a jejich významní představitele v české a světové literatuře. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	autora a význam uměleckého díla. Porovnávání různých uměleckých děl, hlavní myšlenka díla. Kritické čtení. Sci-fi literatura. Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé. Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry). Národní obrození, česká literatura 19. století, realismus a literatura 19. a 20. století, současná literatura Způsoby interpretace literárních a jiných děl. Literatura, film, divadelní představení – rozdíl stejného díla. Práce s knihou, shlednutí divadelního a filmového představení.	MKV: Etnický původ, / 8., 9. MEV: Kritické čtení / 7. - 9. OSV: Mezilidské vztahy, komunikace, / 6.– 9. MV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality / 6., 7., 9.
---	--	---

Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Formulace vlastních názorů na umělecké dílo. Návštěva knihovny, nejstarší česká literatura, kroniky, písňové texty, exilová a samizdatová literatura, katalogy, lexikony. Práce s PC. Denní tisk.	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo s dostupnými informačními zdroji. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	Čtení – praktické (pozorné, přiměřené, rychlé, znalost orientačních prvků v textu), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové. Práce s textem – vyhledávání, srovnávání. Multimédia. Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení). Vypravování, užití přímé řeči, hodnocení různých názorů, faktů a pojmů Naslouchání - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové.	MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení / 6.– 9. OSV: Poznávací schopnosti, komunikace, kreativita / 7. – 9 OSV: Rozvoj schopností poznávání, / 6. – 9. MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení / 6, 7. – 9.

Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Zprávy, žurnalistické slohové útvary, reportáž Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace). Mluvnická cvičení na dané téma, výstižná formulace. Rozhovor, vypravování, asertivní jednání, nezaujaté vyslovení názoru	OSV: Komunikace, mezilidské vztahy, seberegulace, kreativita / 6. – 9. EGS: Jsme Evropané / 7. – 9. OSV: Komunikace, mezilidské vztahy / 6. – 9.
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Výstižná formulace vlastních myšlenek, vyprávění, výklad. Základy rétoriky, prostředky základní a citově zabarvené, stylové vrstvy. Výklad, používání jazykových prostředků pro určitý slohový útvar	OSV: Rozvoj schopností poznání, kreativita, komunikace, / 8., 9
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Mluvený projev – zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu prostředky nonverbální a paralingvální). Komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek. Hlasová hygiena.	OSV: Komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika, mezilidské vztahy / 8., 9. MV: Kritické čtení / 8., 9.
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	Diskuse, nezaujaté vyslovení názoru. Korekce a autokorekce neverbálních a prajazykových složek projevu. Zásady dorozumívání, umění	OSV: Rozvoj schopností poznání, kreativita, komunikace / 8., 9 OSV: Kreativita, komunikace, řešení

Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří poznámky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	naslouchat Čtení - věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), výpisky a výtah z textu, referát – zásady vystupování, práce s textem. Práce s textem – posloupnost textu, oznámení, zpráva. Proslov – znaky, zásady promluvy i vystupování. Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry; výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený dopis, výklad, úvaha, přání).	problémů, hodnoty, postoje / 6. – 9. OSV: Komunikace, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, praktická etika / 6. – 9. MV: Interpretace sdělení a reality / 6. – 9.
---	--	--

6.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Výuka na druhém stupni navazuje na výuku na prvním stupni. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Rozvíjejí se dovednosti porozumění mluvenému slovu, psanému textu a aktivnímu použití jazyka. Žák je schopen vést rozhovor na dané téma a hovořit o základních oblastech lidského života. Prohlubují se znalosti gramatických zákonitostí anglického jazyka. Výuka průběžně seznamuje žáky s reáliemi anglicky hovořících zemí, což vede k pochopení odlišností cizojazyčných kultur.

Ve výuce se využívají metody a formy práce založené na spolupráci žáků. Žáci pracují ve dvojicích a malých skupinách a jsou schopni aplikace již zvládnutých dovedností a znalostí a orientace v jednoduchých anglických pramenech.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost reagovat na pokyny, vést rozhovor v běžných situacích a hovořit o praktických tématech. Opírá se o jeho schopnost pracovat s anglickým textem, schopnost spolupracovat a přemýšlet. Hodnocení je také založeno na výsledcích písemných testů. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

S vyučovacím předmětem Anglický jazyk děti začínají ve 3. ročníku. V jeho výuce pokračují až do 9. třídy. Skupiny pracují v jazykových učebnách, v počítačových učebnách a ve třídách vybavených audiovizuální technikou. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku (nejlépe v kombinaci s využíváním digitálních technologií). Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka - do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní.

Na II. stupni ZŠ (6. – 9. ročník) jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Významná je i motivace žáků k výuce Dalšího cizího jazyka.

Předmětem prolínají průřezová témata - EGS, MKV, EVVO, MV.

Časová dotace:

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen samostatně s časovou dotací 12 hodin týdně. V 6. až 9. ročníku v hodinové dotaci 3 hodiny týdně.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

Pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství

Pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání

Rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství

Rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravovat je na celoživotní učení na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlovat smysl a cíl učení a posilovat pozitivní vztah k učení

Učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu

Při hodnocení používat ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

Učit práci s chybou

Učit trpělivosti, povzbuzovat

Kompetence k řešení problémů

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Učit žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)

Vytvářet praktické problémové úlohy, situace a učit žáky prakticky problémy řešit

Podporovat různé přijatelné způsoby řešení problému

Podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Podporovat týmovou spolupráci při řešení problémů

Podporovat využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

Klást důraz na „kulturní úroveň“ komunikace

Podporovat integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky

Učit žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.)

Vést žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti

Připravovat žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

Učit žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Jít příkladem sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opírat o logické argumenty

Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentovat na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

Minimalizovat používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování

Učit žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce

Rozvíjet schopnost žáků zastávat v týmu různé role

Učit žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu

Podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

Upevňovat v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Podporovat integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

Ve výuce podporovat koedukovanou výchovu dětí

Kompetence občanské

Vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých

Vychovávat žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí

Vychovávat žáky jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

Netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

Vést žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem

Neustále monitorovat chování žáků, včas přijímáme účinná opatření

Vést žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí

Nabízet žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňovat prvky pozitivní motivace

Být vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Jít příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti

Respektovat osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole

Kompetence pracovní

Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání

Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci

Při výuce vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky

Cíleně posilovat (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)

Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrovat lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyk

Kompetence digitální

Vést žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje

Vést žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)

Vést žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů

Vést je k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. online slovníků

Vést žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi

Vést žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Minimální doporučená úroveň:

Vést žáky k tomu, aby reagovali na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby, v tištěné podobě, v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk.

(Využití programů Word a Powerpoint, slovníky na internetu)

PŘEDMĚT: Anglický jazyk
OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Poslech s porozuměním Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání/ 6., 7., 8., 9. MV – Lidské vztahy/7., 8., 9. OSV – Seberegulace a sebeorganizace/6., 7., 8., 9. Psychohygiena/6., 7., 8., 9. EGS – Evropa a svět nás zajímá/7., 8., 9. Objevujeme Evropu a svět/6., 7., 8., 9. Jsme Evropané/6., 7., 8., 9. MV – Kulturní diference/6., 7., 8., 9. MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení/7., 8., 9.

Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, napíše jednotlivé texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat, reaguje na jednoduchá písemná sdělení	Základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
--	--	--

6.1.3 Německý jazyk

(Druhý cizí jazyk se nevyučuje, jeho dotace 6 hodin je použita k posílení některých předmětů)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Německý jazyk je vyučován v 7., 8., 9. ročníku dvě hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách. Při práci se softwarovým výukovým programem nebo internetem se žáci stěhují do učebny výpočetní techniky nebo do třídy, která je vybavená audiovizuální technikou.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

Vnímání jazyka jako historického jevu s odrazem historického a kulturního vývoje národa a chápání jazyka jako nezbytného nástroje pro celoživotní vzdělávání

Rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku a jeho chápání jako možnosti zdroje k osobnostnímu a kulturnímu bohatství

Osvojování jazyka jako mnohotvárného prostředku k získání a předání informací, k vyjádření pocitů a postojů

Respektování běžných pravidel mezilidské komunikace v daném kulturním prostředí

Samostatné získávání informací z různých zdrojů, práce s různými prameny

Získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a prosazování sebe sama

Sdílení dojmů, rozvoj emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Předkládat žákům jazyk jako mnohotvárný prostředek k získání a předání informací, k vyjádření pocitů a postojů, motivovat je k učení cizích jazyků

Učit žáky vyhledávat a třídit informace a propojovat je s praktickým životem, vést je k vytváření vlastních projektů a tím podporovat jejich samostatnost a tvořivost

Umožňovat žákům osvojit si strategie učení a motivovat je k dalšímu vzdělávání

Vést žáky k samostatnému připravování na výuku a diskuzi o výsledcích jejich počínání

Využívat kladné hodnocení a vytvářet pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjet u žáků tvůrčí, kritické a logické myšlení

Vést žáky k vyhledávání informací vhodné k řešení problému, k nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností ke konečnému řešení problému

Kompetence komunikativní

Rozvíjet všechny formy komunikačních dovedností

Vést žáky k výstižnému a souvislému projevu a obhajobě vlastních názorů a výsledků práce

Podporovat u žáků umění naslouchat

Kompetence sociální personální

Pro práci v kolektivu stanovit přesná pravidla činností

Vštěpovat žákům slušné chování a morální hodnoty, učit je zvládat své emoce, eliminovat sociálně patologické jevy

Učit žáky přijímat kladné i záporné hodnocení a učit nést důsledky svého chování

Upevňovat vztahy mezi učiteli, žáky a rodiči

Kompetence občanské

Pomáhat rozvíjet spolupráci s rodiči, policií, PPP

Vést žáky k národní hrdosti a zároveň je seznamovat s jinými kulturami

Zapojovat žáky do kulturního dění ve škole i mimo ni, připravovat žáky k flexibilnímu životu v EU

Kompetence pracovní

Využívat znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a v přípravě na budoucnost, činit rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví, zdraví druhých i ochrany kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

Vést žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje

Vést žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)

Vést žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů

Vést je k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. online slovníků

Vést žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi

Vést žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Minimální doporučená úroveň:

Reagovat na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby, v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk

PŘEDMĚT: Německý jazyk
OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí základním informacím v krátkých poslechových	Pokyny učitele Poslech autentických nahrávek s porozuměním Fonetické znaky (pasivně) Základní výslovnostní návyky Poslech čteného textu s porozuměním Text jako zdroj informací Práce se slovníky, slovník jako zdroj informací Fráze a ustálená spojení Slovní zásoba v komunikačních	OSV: Mezilidské vztahy /7.,8.,9

textech týkajících se každodenních témat Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	situacích probíraných tematických okruhů Orientace v textu Základní gramatické struktury Základní typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí Telefonický rozhovor Odpovědi na otázky Pokyny při práci s učebnicí Navigace Orientace v textu Slovní zásoba a užití v komunikačních situacích Převyprávění čteného textu obměna vět	OSV: Komunikace /7.,8.,9. EGS: Evropa a svět nás zajímá /8.,9. OSV: Poznávání lidí /7.,8.,9.
---	--	---

Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Vztahy mezi zvukovou a grafickou podobou slov Text jako zdroj informací Překlad vět Práce s formulářem Písemné odpovědi na otázky Psaní textu bez lexikálních a gramatických chyb (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Psaní dopisu, e-mailu Pozvánka	OSV: Psychohygiena / 7.,8.,9. MEV: Tvorba mediálního sdělení /8.,9.
--	---	---

6.2 Matematika a její aplikace

6.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. Je základem pro další předměty 2. stupně jako jsou fyzika a chemie. Žáci jsou vedeni ke zvládnutí základních dovedností a početních operací tak, aby splnili potřebné výstupy. Učivo je procvičováno na jednoduchých příkladech. Žáci si osvojují postupy matematických operací- sčítání, odčítání, násobení, dělení, měření, odhadování, zaokrouhlování, osvojují si převody jednotek délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času, učí se porovnávat, měřit, zdokonalovat svůj grafický projev, rozvíjejí si logické myšlení a podle míry rozumové vyspělosti se snaží řešit problémové situace a úkoly z běžného života.

Organizační vymezení: Ve vyučovacím předmětu matematika převládá tradiční výuka ve třídě a v počítačové učebně. Metody práce jsou zaměřené na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve dvojicích, ve skupinách, didaktické hry, počítačové soutěže. Žáci i učitelé využívají prostředky výpočetní techniky, internet, výukový software.

Začlenění průřezových témat: OSV

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv na množství znalostí a vědomostí. Tím jsou předurčeny i metody práce frontální výuka a zpracování jednoduchých projektů. Žáci jsou vedeni k soustavné sebekontrolě.

Učivo je rozděleno na čtyři základní okruhy (Číslo a proměnná, Závislosti a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy), které jsou distribuovány do jednotlivých ročníků podle níže uvedené osnovy.

Časová dotace

Celková týdenní časová dotace na 2. stupni v 1. a 2. období dle ŠVP je stanovena na 15 hodin a 1 hodina DCJ. Hodinová dotace v 6., 7., a 9. ročník 4 hodiny, 8. ročník 3+1(DCJ) hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Individuálním přístupem učitelů k žákům umožňovat zvolit optimální cestu, tempo pro každého žáka

Vést žáky k sebehodnocení v rámci skupiny prostřednictvím vyhodnocení zadaných úkolů, soutěží

Motivovat žáky k dalšímu učení kladným hodnocením a důrazem na jeho pokroky a další možnosti zlepšení

Učit žáky získávat informace z více zdrojů (knihy, internet, výukové programy)

K osvojování a upevňování učiva využívat her, soutěží, názorných demonstrací a pomůcek, výukových programů, projektů, střídání různých forem a metod práce učitele (vyučování: frontální, skupinové, problémové, práce s chybou).

Kompetence k řešení problémů

Soustavným povzbuzováním posilovat u žáka zdravé sebevědomí a důvěru ve vlastní rozhodnutí

Zadávat problémové úlohy z praktického života, motivovat žáky k jejich řešení

Učit žáka při řešení problémových úloh získávat a třídit informace z různých zdrojů

Pracovat s chybou, vést žáky k aktivní spolupráci s učitelem, rozvíjet tvůrčí myšlení žáků (dle jejich schopností a možností)

Kompetence komunikativní

Vést žáky k vhodné formě komunikace s žáky, učiteli i ostatním dospělým, k nácviku využíváme týmovou práci

Při týmové práci, skupinovém vyučování, při tvorbě projektů podněcovat u žáků dodržování pravidel komunikace v kolektivu, respektování komunikačních bariér a odlišností

Žáci mají dostatečný prostor pro samostatné ústní i písemné prezentace formou samostatných prací

Žákům poskytovat dostatečný prostor k vyjádření

Učit žáky správně a účelně využívat technické prostředky

Vytvářet u žáků schopnost naslouchat a respektovat názory druhých

Zadáváním samostatných prací učit žáka k orientaci v knihách a jiných tištěných materiálech, informace správně chápat, třídit a vlastními slovy prezentovat

Kompetence sociální a personální

Pěstovat u dětí schopnost spolupráce v týmu, vést je k vzájemné pomoci prostřednictvím skupinové práce

Vyžadovat od žáků (zpočátku s pomocí učitele, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu. Využívat prezentace názorů žáků ve všech předmětech

Prostřednictvím klasifikace a hodnocení dávat žákům s nižším nadáním možnost zažít úspěch

Zapojování žáků do procesu hodnocení ve škole pomáhá rozvíjet jejich schopnosti hodnotit sebe sama. Předpokladem rozvoje schopnosti sebehodnocení je pravidelné, srozumitelné a konkrétní hodnocení učitele, hodnocení výsledků žáků navzájem, hodnocení skutečností kolem sebe, při kterých je vždy uplatňována priorita pozitivního hodnocení

Žákovi jasně sdělovat zač je chválen nebo kárán. Záporná i kladná hodnocení prospěchu či chování následují vždy bezprostředně

Kompetence občanské

Formou modelových situací a zkušeností učít žáky zvládat běžné praktické činnosti - nakupování

Vést žáky ke spolupráci a toleranci v multikulturním kolektivu (společné soutěže) a tím je učíme zvládat soužití ve skupině s žáky s odlišnými kulturními tradicemi

Kompetence pracovní

Vychovávat žáky k zodpovědnosti dodržováním pravidel, termínů a plněním uložených úkolů

Učít žáky pracovat podle předem stanoveného postupu či tento postup sám vymyslet

Vést žáka k sebehodnocení a hodnocení výsledků své práce i práce druhých

Kompetence digitální

Vytvářet situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému

Vést žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Minimální doporučená úroveň:

Používat digitální technologie jako nástroj při řešení rutinních výpočtů, vyhledávat, vyhodnocovat, porovnávat data i za pomoci digitálních technologií

(Využití tabulkových programů, internetu na vyhledávání informací, které lze využít k dalšímu zpracování pomocí matematických operací)

PŘEDMĚT: Matematika
OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Číslo a proměnná Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	<u>Celá čísla</u> Uspořádání, sčítání a odčítání, násobení a dělení celých čísel Čísla navzájem opačná, číselná osa <u>Desetinná čísla</u> Čtení a zápis, sčítání a odčítání, násobení a dělení Zaokrouhlování <u>Dělitelnost přirozených čísel</u> Násobek, dělitel, znaky dělitelnosti Prvočíslo, číslo složené Nejmenší společný násobek, největší společný dělitel Kritéria dělitelnosti <u>Zlomky</u> Výpočet částí z celku Slovní úlohy se zlomky Sčítání a odčítání zlomků se stejným	OSV - Rozvoj schopností poznávání// 6.,7.,8.,9. OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti / 6.,7.,8.,9 OSV – poznávací schopnosti /6.,7.,8.,9 OSV – spolupráce a soutěživost

Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	jmenovatelem <u>Poměr</u> Poměr, úměra Poměr jako zlomek Rozdělení celku na části v daném poměru Zvětšování a zmenšování v daném poměru Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka Měřítko plánů a map <u>Procenta</u> Pojem procento, promile Základ, procentová část, počet procent Úrok Praktické slovní úlohy <u>Číselné výrazy</u> Výrazy s proměnnou Hodnota výrazu <u>Mnohočleny</u> Sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů Vytýkání jednočlenu před závorku <u>Lineární rovnice</u> Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustava dvou lineárních rovnic se	/6.,7.,8.,9.
--	--	---------------------

Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Závislosti, vztahy a práce s daty Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	dvěma neznámými Slovní úlohy řešitelné s využitím lineární rovnice Aritmetický průměr <u>Mocnina a odmocnina</u> Druhá mocnina a odmocnina Početní výkony s mocninami <u>Funkce</u> Definiční obor, proměnná tabulka funkce, graf funkce <u>Základy statistiky</u> Aritmetický průměr Diagramy <u>Úměra, trojčlenka</u> Tabulky a grafy přímé a nepřímé úměrnosti <u>Lineární funkce</u> Graf přímé úměrnosti Grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic Graf nepřímé úměrnosti Reálné situace vyjádřené funkčním vztahem	
---	---	--

Geometrie v rovině a prostoru Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh Načrtne a sestrojí rovinné útvary Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných	<u>Opakování</u> Úsečka, přímka, polopřímka, kolmice, rovnoběžky Vzájemná poloha přímek v rovině Vzdálenost bodu od přímky Trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník trojúhelníková nerovnost Konstrukční úlohy Jednoduché konstrukce, užití matematické symboliky Konstrukce rovinných útvarů Množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova věta) <u>Úhel</u> Úhel a jeho velikost Jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu Ostrý, tupý, pravý a přímý úhel Početní operace s velikostmi úhlů Výpočet obvodu a obsahu čtverce,	
---	--	--

útvary	obdélníka, trojúhelníka, kružnice, kruhu Jednotky obsahu a obvodu	
Načrtne a sestrojí rovinné útvary Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	<u>Shodnost</u> Shodnost geometrických útvarů Shodnost trojúhelníků, věty o shodnosti Konstrukce trojúhelníků	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Osová souměrnost Shodnost geometrických útvarů Osově souměrné útvary Středová souměrnost – osa úsečky	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	<u>Tělesa</u> Kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol, jehlan, kužel	
Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	Objem a povrch těles	
Načrtne a sestrojí síť základních těles	Síť těles	
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Konstrukční úlohy	
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím	<u>Mocniny a odmocniny</u>	

osvojeného matematického aparátu Nestandardní aplikační úlohy a problémy Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Římské číslice Logické a netradiční geometrické úlohy	
---	---	--

6.3 Informatika

6.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika umožňuje žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Žáci mají možnost zabývat se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci. Znalosti, dovednosti a postoje jsou získávány prostřednictvím praktických činností. Žáci mají možnost tvořivě objevovat, spolupracovat, řešit problémy a zabývat se projektovými aktivitami. Žáci takto nahlédnou do světa digitálních technologií za účelem porozumět tomu, jak počítač a informační systémy pracují. Rozvoj žákova informačního myšlení je zaměřen na abstrakci a algoritmizaci. Žák své zkušenosti získává prostřednictvím praktických činností při práci s daty a s aplikacemi. Dále je digitální gramotnost průběžně rozvíjena i v ostatních vyučovaných předmětech.

Žáci při výuce využívají vybavení počítačové učebny. Pracují s počítačem připojeným k internetu. Některá témata sice probíhají bez počítače, avšak jejich aplikace a ověřování je realizována simulovanou cestou tak, aby žáci měli možnost poznat, jak informační systémy pracují a jaké problémy informatika řeší. Za tímto účelem žáci pracují ve dvojicích. Je podporována spolupráce a diskuse mezi spolužáky. Individuálním tempem žáci objevují, experimentují, ověřují své hypotézy. Řešením problémů tvůrčí činností konstruují své poznání. Pracují a spolupracují projektově.

Časová dotace: 1 hodina týdně ve 4. až 9. ročníku

Organizační vymezení: K výuce slouží samostatná počítačová učebna.

Začlenění průřezových témat: MV, VMEGS

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

systémovému analytickému přístupu k jevům kolem nás,

hledání, nacházení a třídění různých řešení pro danou situaci,

získávání zkušeností s týmovou prací prostřednictvím technologií a ocenění spolupráce,

porozumění kódování informací,

věcné argumentaci na základě relevantních dat a korektní interpretace,

komunikaci se stroji prostřednictvím formálních jazyků,

usnadnění si práce standardizovanými pracovními postupy,

posuzování technických řešení s ohledem na osobní, etické, bezpečnostní, právní, sociální, ekonomické, environmentální a kulturní vyhodnocování,

rozvoji emotivně volní složky osobnosti při řešení problémů jako je nezdolnost, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty i nezáleknutí se problémů s otevřeným koncem,

otevřenosti novým postupům a zařízením ve snaze postupně se zlepšovat.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Zadávanými úkoly vést žáky k rozvíjení a samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě

Učit žáky lépe vyhledávat, třídit a zpracovávat potřebné informace

Vést žáky k pořizování smysluplných poznámek, které jim pak pomohou při praktické práci s využitím digitálních technologií

Kompetence k řešení problémů

Zadáváním úloh a projektů vést žáky k tvořivému přístupu při jejich řešení, učit je chápat, že v životě při práci s informačními a komunikačními technologiemi se budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
Vést žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce za pomoci digitálních technologií

Kompetence komunikativní

Rozvíjet schopnost žáků při komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – větší využívání elektronické pošty a komunikačních serverů
Učit žáky více spolupracovat v týmu, role v týmu, řešení konfliktů

Kompetence sociální a personální

Při práci vést žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

Kompetence občanské

Seznamovat žáky s dalšími vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, GDPR, bezpečnost, hesla, atd.)
Při zpracovávání informací učit žáky kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Učit žáky dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla
Rozvíjet schopnost žáků pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

Učit žáky ovládat digitální zařízení, aplikace a služby

Vést žáky k využívání techniky a technologií za účelem usnadnění a zkvalitnění práce

Podporovat etické jednání, spolupráci, komunikaci a kritické myšlení

Učit vnímat rizika, znát preventivní postupy a umět vyhledat pomoc v případě nemožnosti samostatného řešení

PŘEDMĚT: Informatika
OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Kódování a šifrování dat a informací Data, informace a modelování Rozpozná zakódované informace kolem sebe Zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer Zakóduje v obrázku barvy více způsoby Zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu Ke kódování využívá i binární čísla Práce s daty Informační systémy Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) Odpoví na otázky na základě dat v tabulce	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO Data v grafu a tabulce	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódy kolem nás Kódování znaků Šifrování Kódování barev Obrázky z čar Komprese a kontrola Binární čísla Výukové metody a formy Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách Odkaz na učivo ve zdrojích Víme, co jsou data Evidujeme data

Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce Doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy Navrhne tabulku pro záznam dat Propojí data z více tabulek či grafů Informační systémy Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva Počítače Digitální technologie Nainstaluje a odinstaluje aplikaci Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory Vybere vhodný formát pro uložení dat Vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě Porovná různé metody zabezpečení účtů Spravuje sdílení souborů Pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s	Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data Řešíme problémy s daty Výukové metody a formy Samostatná práce, diskuse Odkaz na učivo ve zdrojích Informační systémy Výukové metody a formy Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, výklad
--	---	--

Programování – opakování a vlastní bloky Algoritmizace a programování V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech Diskutuje různé programy pro řešení problému Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní Modelování pomocí grafů a schémat Data, informace a modelování Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností V mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy Pomocí orientovaných grafů řeší problémy Vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) Vytvoření programu Opakování Podprogramy Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 1 Sestavení scénáře kap. 2 Opakování bloků kap. 3 Vlastní bloky Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti Odkaz na učivo ve zdrojích Běžně užívané modely Ohodnocené grafy Orientované grafy Paralelní činnosti Výukové metody a formy Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách
---	---	---

Programování – podmínky, postavy a události Algoritmizace a programování V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna Spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech Diskutuje různé programy pro řešení problému Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému Programování – větvení, parametry a proměnné Algoritmizace a programování V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna Spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav Používá souřadnice pro programování postav Používá parametry v blocích, ve vlastních blocích Vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu Diskutuje různé programy pro řešení problému Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 4 Opakování s podmínkou kap. 5 Myš a klávesnice kap. 6 Posílání zpráv Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 7 Rozhodování kap. 8 Souřadnice kap. 9 Parametry kap. 10 Proměnné Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti
--	---	--

Hromadné zpracování dat Informační systémy Při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) Řeší problémy výpočtem s daty Připíše do tabulky dat nový záznam Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) Používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy Ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat Programovací projekty Algoritmizace a programování Řeší problémy sestavením algoritmu V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Diskutuje různé programy pro řešení problému Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Geografické údaje o státech světa Výukové metody a formy Samostatná práce, problémová výuka, projekt Odkaz na učivo ve zdrojích projekt Souřadnice projekt Kulička projekt Nákupní seznam projekt Klavír projekt Světadíly projekt Ohňostroj projekt Interaktivní pohlednice projekt Ostrov pokladů projekt Hodiny projekt Bludiště projekt Variace na hru Piano tiles Výukové metody a formy Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka
--	---	---

Digitální technologie Pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí Vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením Diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich Na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat Popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní Na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti Vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu Diskutuje o cílech a metodách hackerů Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat	Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad Průřezová témata se průběžně prolínají s celým učivem 3. období: OSV - Sebepoznání a sebepojetí / 9. OSV - Seberegulace a sebeorganizace / 6., 7., 8., 9. OSV – Kreativita / 6., 7., 8., 9. OSV – Komunikace / 6. OSV - Kooperace a kompetice / 6., 7., 8., 9. EGS - Evropa a svět nás zajímá / 6. EGS - Jsme Evropané / 8. MV – Lidské vztahy / 6. EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí / 9. EV - Vztah člověka k prostředí / 9.
---	--	--

Závěrečné projekty	Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů	MEV - Stavba mediálních sdělení / 8., 9. MEV - Tvorba mediálního sdělení / 7., 8., 9. MEV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení / 7., 8. Výukové metody a formy Projektová výuka, samostatná/skupinová práce
---------------------------	--	--

6.4 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa. Důležitou součástí vzdělávání v této vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných i rizikových situacích a při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

6.4.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince, ucho-vání kontinuity historické paměti ve smyslu předávání historické zkušenosti. Žáci poznávají děje, skutky a jevy, které ovlivnily zásadním způsobem vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Je uplatňován zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Jsou rozvíjeny časové a prostorové představy, které umožňují žákům proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány zařazováním dějin regionu a dějin místních.

Ve výuce jsou preferovány aktivizující metody – projektové vyučování, skupinová práce, zážitkové učení, dramatizace,...Žáci se nemalou měrou podílí i na tvorbě pomůcek pro odbornou učebnu.

Vzdělávací cíle:

Dějepis v 6. ročníku navazuje na znalosti žáků z předmětu vlastivěda na prvním stupni. Žáci vyhledávají a třídí informace, používají obvyklé pojmy vztahující se k historii, uvádí do souvislostí historické události a uvědomují si souvislosti historie se současnou politickou a kulturní situací. Hodnotí historické jevy a chápou souvislosti dějepisu s dalšími předměty. Poznávají smysl historie a uvědomují si potřebnost poučení z dějin.

Zároveň získávají základní poznatky z národních dějin v kontextu se světovým vývojem a s akcentem na historický odkaz významných osobností. Dále získávají základní orientace v aktuálním dění v naší zemi i ve světě. Vzdělávací obor Dějepis vede žáky k chápání podstaty demokracie, práv a povinností občanů, rozpoznávání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků. Součástí je i prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci, respektování lidských práv a prosazování rovnoprávnosti. V neposlední řadě jsou

žáci vedeni k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot. Způsob a hloubku charakteristiky jednotlivých historických období učitelé přizpůsobují schopnostem žáků.

Jednotlivá historická období by měla být časově vymezena. Přiměřeně by měla být charakterizována společenská struktura a organizace společnosti, způsob obživy, úroveň zemědělství, řemeslné a průmyslové výroby a obchodu, myšlenkový odkaz významných osobností a kulturní úrovně (věda, technika, náboženství, umění, způsob života).

Při výuce dějepisu je využívána podle možností audiovizuální technika, práce s učebnicí a regionální památky a osobnosti.

Časová dotace:

Předmět Dějepis je realizován v 6. ročníku v rozsahu 1+1(DČD) vyučovací hodina, v 7. – 8.ročník v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně, v 9. ročníku v rozsahu 1+1(DCJ) vyučovací hodina.

Organizace:

Výuka probíhá převážně ve třídě, využívána je i knihovna a počítačová učebna. Žáci se mohou účastnit besed s pamětníky, navštěvují výstavy, podnikají historické exkurze (muzea, hrady a zámky, městské památkové rezervace).

Organizační vymezení: K výuce slouží především standardní třídy, v případě potřeby počítačová učebna

Začlenění průřezových témat: VDO, MEV EGS

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Individuálním přístupem umožňovat optimální cestu a tempo pro každého žáka

V praktických činnostech umožňovat žákovi ověřovat a upevňovat získané poznatky a dovednosti

K osvojení a upevňování učiva využívat her, soutěží, názorných demonstrací a pomůcek, výukových filmů a programů, střídání různých forem a metod práce

Klást důraz na tiché čtení a tím rozvíjet samostatnost žáků a porozumění zadanému úkolu

Kompetence k řešení problémů

Jednoznačným výkladem práv a povinností učít žáky přijímat důsledky svých rozhodnutí

Učit žáky při řešení problémových úloh získávat a třídit informace z různých zdrojů (knihy, učebnice, encyklopedie, internet)

Kompetence komunikativní

Učit žáky vyjadřovat a obhajovat vlastní názory a postoje řízeným dialogem a v diskusních kroužcích

Žáci mají dostatečný prostor pro samostatné ústní a písemné prezentace formou samostatné práce

Při komunikaci se žáky vyžadovat odpovědi celými větami a dbát na rozvoj slovní zásoby

K porozumění přečteného procvičovat a zdokonalovat techniku tichého čtení - učit žáky správně a účelně využívat technické informační a komunikační prostředky ke komunikaci, vyhledávání informací (telefon, internet)

Zadáváním samostatných prací učít žáky orientaci v knihách, učebnicích a jiných tištěných materiálech, informace správně chápat, třídit a prezentovat vlastními slovy

Kompetence sociální a personální

Pěstovat u žáků schopnost spolupráce v týmu, vést je ke vzájemné pomoci prostřednictvím skupinové práce, vědomostních soutěží (Bakalář), kulturních vystoupení a prezentací vlastních dovedností

Vyžadovat od žáků rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro týmovou práci a převzetí odpovědnosti za splněný úkol

Prostřednictvím klasifikace a hodnocení, vyhodnocováním třídních a školních soutěží dávat i žákům s nižším nadáním možnost zažít úspěch

Kompetence občanské

Přiměřeně věku žáci seznamovat s Ústavou ČR, Listinou základních lidských práv a svobod, Úmluvou o právech dítěte

Srozumitelným výkladem přiměřeným věku a schopnostem žáků objasňovat historické souvislosti a vést žáky k rozpoznávání projevů rasismu a xenofobie

Vést žáky k aktivní ochraně životního prostředí, kulturních a uměleckých památek

V rámci projektových dnů připravovat a pořádat akce připomínající lidové tradice (Vánoce, Velikonoce)

Kompetence pracovní

Vést žáky k úctě ke své práci i k práci druhých (výstavky, výzdoba třídy a školy), k úctě k práci předchozích generací (ochrana památek, majetku)

Volit pracovní činnosti zvládnutelné v kratších časových úsecích

Kompetence digitální

Vést žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy

Seznamovat žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení

Klást důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učit je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Minimální doporučená úroveň:

Usilovat o chápání významu dějin jako možnosti poučit se z minulosti

Používat k orientaci v historické realitě dostupné digitální technologie, portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné kanály

PŘEDMĚT: DĚJEPIS
OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějinných poznatků Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost Uvede příklady archeologických kultur na našem území Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny Historický čas a prostor Člověk a lidská společnost v pravěku Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	

Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury Vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	Antické Řecko a Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámská říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých tříd Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost Renezance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou	EGS: Jsme Evropané – křesťanství jako pojítka středověkých států v Evropě EGS: Jsme Evropané – mezníky evropské historie – reformace – J. Hus, M. Luther /7.
---	---	--

Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Zámořské objevy a počátky dobývání světa Český stát a velmoci v 15. – 18. století Barokní kultura a osvícenství Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka vznik USA Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa	VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – 1776 prohlášení nezávislosti; americká revoluce – občanská společnost a stát /8. EGS: Jsme Evropané – mezníky evropské historie – VFBR /8. VDO: Občanská společnost a stát – VFBR /8. VDO: Formy participace občanů
---	---	---

Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Českosloven-	v politickém životě – politický systém habsburské monarchie /8. VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – vývoj USA ve 20. Století /9. MEV: Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v politických změnách – Německo 1933/1945, SSSR 1917/1991 /9.
---	--	---

Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce Posoudí postavení rozvojových zemí Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	sko a svět Druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	VDO: : Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – vývoj USA ve 20. Století /9. EGS: Jsme Evropané – evropská integrace po roce 1945 /9. EGS: Jsme Evropané – pád komunismu v Evropě po roce 1989 /9.
---	--	--

6.4.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova k občanství je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Tento předmět komplexně rozvíjí osobnost dítěte, jeho sebepoznání a pochopení jeho postavení ve společnosti, respektování lidských odlišností, hodnoty domova, vlasti a kulturní dědictví. Také napomáhá porozumět základním lidským právům a jejich uplatňování v běžném životě, fungování základních ekonomických vztahů a jejich dopadu na život každého z nás. Snaží se dovést žáky k chápání globálních problémů současnosti, vychovává je v duchu tolerance vůči odlišným názorům a rasám. Současně je vede k úctě k životu vlastnímu i druhých a odpovědnosti za zdraví a bezpečí za běžných a mimořádných událostí.

Časové vymezení

Hodinová dotace v 6. až 9. ročníku je ve výši 1 hodina.

Organizační vymezení: Výuka probíhá ve třídách, popřípadě v počítačové učebně s využitím příslušných učebních programů, využitím hledání zdrojů a informací na internetu. K výuce slouží i učebna, kde je možnost využití práce na interaktivní tabuli. V rámci výuky jsou zahrnuty různé vzdělávací a kulturní akce např. přednášky, besedy, výstavy, exkurze ve státních institucích.

Začleňování průřezových témat

V rámci předmětu Výchova k občanství jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova,

Výchova demokratického občana,

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,

Multikulturní výchova,

Enviromentální výchova,

Mediální výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Žáci v předmětu navazují na dřívější vědomosti z předmětů. V rámci Výchovy k občanství se postupně realizuje mezipředmětový vztah s předmětem Člověk a svět práce v oblasti přípravy na volbu povolání. Zde budou žáci získávat znalosti směřující k zodpovědné volbě budoucí profese. Rovněž na hodinách žáci třídí aktuální informace z dění ve společnosti a zaujímají k nim postoje. Mezipředmětový vztah je rovněž s Výchovou ke zdraví v souvislosti s preventivní ochrannou zdraví člověka. Převažující formy práce jsou takové, aby podporovaly aktivní práci žáků, jejich hledání, zkoumání a vytváření vlastních názorů a hypotéz.

V tomto předmětu jsou dále realizovány prvky etické a finanční gramotnosti. Cílem etické výchovy je prosociálnost, chování ve prospěch ostatních, nečekám protislužbu, prokazování etického chování dle vlastního rozhodnutí. Cílem finanční gramotnosti je soubor znalostí a dovedností žáka, které povedou k tomu, že bude schopen finančně zajistit sebe a svou domácnost, orientovat se v problematice cen a peněz, v rozpočtu své domácnosti.

V hodinách Výchovy k občanství jsou pro rozvíjeny klíčové kompetence.

Předmět formuje žáky po stránce citové, volní a mravní pomoci práce komunikativního kruhu, při skupinové práci, práci dvojic, vyhledáváním zpráv v tisku, na internetu, v encyklopediích, účastí na besedách a exkurzích. Mají také možnost své znalosti uplatnit v soutěžích, zájmové činnosti, projektech nebo přímo v osobním životě.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Dát možnost vyhledávat informace a používat je v životě

Motivovat k dalšímu učení a vzdělávání

Učit žáky plánovat svůj volný čas a vnímat důležité hodnoty života

Kompetence k řešení problémů

Seznamovat žáky s právy a povinnostmi občana a přijímání důsledky za jejich rozhodnutí

Používat práci s chybou k rozvoji tvůrčího myšlení

Samostatně vést k řešení problémových situací, třídění informací z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

Vést žáky ke kultivovanému verbálnímu vyjádření, znalosti pravidel vystupování

Učit samostatnému vystupování, chápání hlasového projevu jako nezbytnosti pro výkon povolání

Dávat možnost využívat technické informační a komunikační prostředky

Pořádáním různých akcí se žák učí vystupovat na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

Vést žáky k práci v týmu, skupině, své názory srovnávat s ostatními, respektovat je,

Seznamovat žáky s kladným i záporným hodnocením prospěchu i chování žáka

Posilováním základního právního vědomí eliminovat možnosti psychického i fyzického týrání

Kompetence občanské

Žáky vést k osvojování základních morálních hodnot společnosti, chápání současných práv a povinností ve škole a v rodině, ale také chápání úkolů budoucího občana

Přiměřenou formou seznamovat žáky s Ústavou ČR, Listinou základních lidských práv a svobod a Úmluvou o právech dítěte

Využívat modelové situace pro praktické zkušenosti při komunikaci s okolím

Seznamovat žáky s riziky a důsledky zneužívání návykových látek

Osobním příkladem vést k dodržování zásad zdravého životního stylu

Vést k respektování našeho kulturního dědictví na základě návštěv institucí ve městě a regionu

Kompetence pracovní

Vést k uvědomění si důležité souvislosti mezi vzděláním a jeho dalším bytím

Umožňovat žákům rozhodovat se pro své budoucí povolání na základě zhodnocení vlastních schopností a dovedností

Upevňovat pravidla slušného chování.

Kompetence digitální

Vést žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií

Vést je k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě

Podporovat utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Minimální doporučená úroveň:

Zapojovat se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií

Uvádět příklady kladného a záporného dopadu používání digitálních technologií na život jedince ve společnosti

Popsat pravidla, jak přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy

Uvádět příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele ve fyzickém i digitálním prostředí

Uvědomovat si rizika porušování právních ustanovení včetně norem pro digitální prostředí a důsledky protiprávního jednání

Vyhledávání informací na internetu, zpracovávání pomocí odpovídajících programů (Word, Excel, PowerPoint...)

PŘEDMĚT: Výchova k občanství
OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Člověk ve společnosti Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Naše vlast- pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly Zásady lidského soužití- morálka a mravnost, pravidla chování Kulturní život- rozmanitost kulturních projevů, kulturní tradice a hodnoty Kulturní život- masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia Lidská setkání- lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti, vztahy mezi lidmi- mezilidská komunikace	MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení/6. MEV- fungování a vliv médií ve společnosti/7.,8. MV- princip sociálního smíru a solidarity/7.

Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci Člověk jako jedinec Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Vztahy mezi lidmi- osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášlivosti Lidská setkání- přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, zásady lidského soužití- morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost Naše škola- společná pravidla a normy, výhody spolupráce lidí, mezilidská komunikace Podobnost a odlišnost lidí- projevy chování, rozdíly v prožívání, osobní potenciál Vnitřní svět člověka- vnímání, systém osobních hodnot, sebehodnocení, vůle a osobní kázeň při seberozvoji Vnitřní svět člověka- vnímání, prožívání, poznávání sebe i druhých lidí, stereotypy v posuzování lidí Vnitřní svět člověka- systém osobních hodnot, sebehodnocení, osobní rozvoj- význam motivace, aktivity	OSV- mezilidské vztahy/6.,7. OSV – komunikace /6. OSV- hodnoty, postoje, praktická etika/7. OSV- sebepoznání a sebepojetí/6. OSV: Poznávání lidí / 7
---	---	--

Člověk, stát a hospodářství Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	Majetek, vlastnictví- formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s nimi Hospodaření- rozpočet domácnosti Banky a jejich služby- aktivní a pasivní operace, peníze- funkce a podoby peněz, formy placení Banky a jejich služby- úročení, pojištění, produkty finančního trhu Banky a jejich služby- produkty finančního trhu Principy tržního hospodářství- nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu Hospodaření- rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní Výroba, obchod, služby- jejich funkce a návaznost	
--	--	--

Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti Člověk, stát a právo Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů- vlastnictví, pracovní poměr, manželství Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy- osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování Rozlišuje a porovnává jednání, rozliší přestupek a trestný čin,	Právní základy státu- znaky státu a formy státu Státní správa a samospráva- orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie Principy demokracie- význam a formy voleb do zastupitelstva Lidská práva- základní lidská práva, jejich ochrana, poškozování lidských práv Právní řád ČR- význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis Právo v každodenním životě- důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, práva spotřebitele Protiprávní jednání- trestní postizitelnost, druhy a postihy protiprávního jednání	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování/7. VDO - občan, občanská společnost a stát/7. VDO - občanská společnost a škola/6.,7. VDO – formy participace občanů v politickém životě/7.
--	--	---

uvede jejich příklady Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání Mezinárodní vztahy, globální svět Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni- v obci, regionu Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a\ při řešení krizí nevojenského charakteru	Protiprávní jednání- korupce, trestní postížitelnost Evropská integrace- podstata, význam, Evropská unie a ČR Mezinárodní spolupráce- ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN) Globalizace- projevy, klady a zápory Globalizace – významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení Globalizace - terorismus	VMEGS - jsme Evropané/9. VMEGS - jsme Evropané/9.
---	---	---

6.5 Člověk a příroda

6.5.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika je součástí vzdělávacího oblasti „Člověk a příroda“. Svým charakterem výuky umožňuje žákům porozumět problémům spojeným se zkoumáním přírody. Důraz je kladen na snahu, aby si osvojili důležité fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti a následně porozuměli fyzikálním jevům, vyskytujícím se v přírodě a běžném životě. Žáci postupně poznávají složitost vztahů mezi stavem přírody a lidskou činností a závislost člověka na přírodních zdrojích. V konečném důsledku potom vliv člověka na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Jedním z cílů je rozvíjet samostatné myšlení žáků, vést je k logickému myšlení a samostatné tvořivosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování, dále o potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, života, životního prostředí a majetku

Porovnávání a zobecňování nových poznatků a vlastních zkušeností a jejich využití v praktickém životě

Porozumění vztahům a souvislostem mezi činností lidí, přírodním a životním prostředím

Osvojení si základního principu šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání

Chápání základních vztahů v různých ekosystémech

Získávání základních znalostí z oblasti fyzikálních jevů

Organizace

Vyučování fyziky probíhá v odborné učebně fyziky, chemie a přírodopisu

Formy a metody práce jsou voleny podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

Frontální výuka s demonstrací pokusů

Skupinová práce, měření veličin, jednoduché pokusy

Samostatná pozorování

Problémové úlohy, odvozování fyzikálních veličin, příklady z praxe

Časová dotace:

Hodinová dotace v 6. až 9 ročníku je ve výši 1 hodina.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vést žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací

Pro efektivní učení využívat vhodné formy a metody práce

Vést žáky k samostatnému měření, porovnávání získaných informací a k vyvozování závěrů a souvislostí

Předkládat žákům možnosti využití teorie v praktickém životě

Vést žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Zadávat takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení dat

Podporovat práci s informacemi ze všech možných zdrojů

Vést žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, k diskuzi, k vyjádření vlastního postoje

Kompetence komunikativní

Vést žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, podporujeme vyjadřování myšlenek a názorů

Využívat práce ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, učíme žáky respektovat názory druhých a prosazovat své vlastní

Kompetence sociální a personální

Využívat skupinového vyučování ke spolupráci mezi žáky při řešení problémů

Navozovat situace vedoucí k posílení sebedůvěry, pocitu zodpovědnosti a ochotě pomoci

Dbát u žáků na dodržování stanovených pravidel a dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

Vést žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů

Podněcovat žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů energie v jejich budoucím životě

Motivovat žáky k ochraně zdraví a životního prostředí

Kompetence pracovní:

Učit žáky dodržovat bezpečné chování při práci s fyzikálními pomůckami, přístroji a zařízeními

Doplňovat výuku o praktické exkurze v rámci možností regionu

Učit žáky pružně reagovat na změnu pracovních podmínek

Kompetence digitální

Vést žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů

Podporovat využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat

Vést žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů

Učit žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů

Vést je k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)

Vést žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

Minimální doporučená úroveň:

Používat digitální měřidla a měřicí přístroje, k záznamu naměřených dat a jejich zpracování používá vhodný počítačový software

Při řešení problémů využívat ke komunikaci digitální zařízení a spoje

PŘEDMĚT: Fyzika
OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Látky a tělesa Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů Pohyb těles, síly Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	měřené veličiny délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý	EV - Základní podmínky života (6., 7., 8., 9.)

Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles Změří velikost působící síly určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici Využívá Newtonovy zákony při objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů Mechanické vlastnosti tekutin Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině, chování tělesa v ní	gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Newtonovy zákony- první, druhý (kvalitativně), třetí rovnováha na páce a pevné kladce hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Pascalův zákon – hydraulická zařízení Archimédův zákon – vztlková síla,	
---	---	--

Energie Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem a vykonanou prací a časem Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem Zvukové děje Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny Tepelná energie vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu Ochrana lidského zdraví	
---	--	--

Elektromagnetické a světelné děje Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní Zapojí správně polovodičovou diodu Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Elektrický obvod Zdroj napětí Spotřebič, spínač Stojnosměrný a střídavý proud Napětí Vlastnosti látek Ohmův zákon elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	VMGES - Jsme Evropané (8., 9.)
---	--	---------------------------------------

Vesmír Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet Odliší hvězdu od planety na základě jejích vlastností	Sluneční soustava – její hlavní složky Měsíční fáze Hvězdy - jejich složení Gravitace	
--	---	--

6.5.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Chemie je součástí vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“.

Vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, jež jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Časové a organizační vymezení předmětu Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v osmém a devátém ročníku s dotací **1** (8. ročník) a **2** (9. ročník) hodiny týdně. Vzdělávací obsah navazuje na vzdělávací obsah předmětů Přírodověda a Přírodopis.

Časová dotace:

Hodinová dotace v 8. až 9 ročníku je ve výši 1 hodina.

Organizace vyučování chemie

Vyučování chemie probíhá v odborné učebně chemie, fyziky a přírodopisu. Při výuce převažuje hodina základního typu. Ve výukových metodách se střídá monolog s dialogem, který je pravidelně doprovázen prací s učebnicí a poznámkovým sešitem, vyučovací hodiny jsou doplňovány využitím DVD a programů PC.

Začlenění průřezových témat: Do předmětu bude začleněna **EV, VDO, OSV, MeV**

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Výchovně vzdělávací strategie v chemii směřujeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek a jejich přeměn. Vzdělávací obsah zahrnuje zásady bezpečnosti práce s chemickými látkami, základní poznatky o směsích, chemických

reakcích, vybraných chemických prvcích a sloučeninách. Při výuce, v odborné přírodovědné učebně, společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád. Dbáme na bezpečné a účinné používání chemického skla, chemikálií a dalších pomůcek a také na zodpovědné chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc). Jako metody a formy práce užíváme převážně demonstrační pokusy, řízený rozhovor a práci ve skupinách.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Motivovat žáky kladným hodnocením a důrazem na jejich pokroky,
čit žáky získávat informace z více zdrojů (knihy, encyklopedie, časopisy, aj),

Kompetence k řešení problémů

Zadáváním problémových úloh z praktického života, motivovat žáky k jejich řešení,
Pracovat s chybou, vést žáky k aktivní spolupráci s učitelem,
Učit žáky zvládat krizové situace začleněním témat ochrany člověka za mimořádných situací

Kompetence komunikativní

Vést žáky k vhodné formě komunikace,
Zadáváním jednoznačných a srozumitelných pokynů učit žáky naslouchat a porozumět sdělení,
Učit žáky vyjadřovat a obhajovat vlastní názory, dodržovat pravidla práce v týmu

Kompetence sociální a personální

Zapojením žáků do procesu hodnocení pomáhat žákům hodnotit sebe sama

Kompetence občanské

systematicky vést žáky k dodržování zdravého životního stylu,

seznamovat je s riziky návykových látek,

vést k aktivní ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní:

Vést žáky ke znalosti pracovních postupů,

Seznamovat s provozním řádem odborné učebny, zásadami první pomoci a dbát na jejich dodržování

Kompetence digitální

Vést žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí

Vést žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi

Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klást důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním

Seznamovat žáky s principy bezpečného chování na internetu a vést je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

Minimální doporučená úroveň:

Využívat digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení dat při zkoumání vlastností látek, chemických procesů a jevů.

PŘEDMĚT: Chemie

OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Pozorování, pokus a bezpečnost práce Určí společné a rozdílné vlastnosti látek Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami Hodnotí rizikovost látek Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Vlastnosti látek: hustota rozpuštnost tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Zásady bezpečné práce v odborné učebně i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky: používání v domácnosti bezpečné zacházení s nimi Používání ochranných pomůcek Mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	Poznámka: Bezpečné zacházení s chemickými látkami EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí /8., 9. Poznámka: Havárie a úniky nebezpečných látek a jejich dopad na životní prostředí a zdraví člověka

Směsi Rozlišuje směsi a chemické látky Vypočítá složení roztoků, připraví praktický roztok daného složení Zná složení roztoků, připraví jednoduchý roztok Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek Navrhne postupy a prakticky dovede oddělování složek směsí o známém složení Uvede příklady oddělování složek směsí v praxi Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečištění vody a vzduchu Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti a navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění Zná význam ozónové vrstvy	Směsi: různorodé, stejnorodé roztoky, koncentrace roztoku, Koncentrovanější roztok, zředěný, nasycený a nenasycený roztok Vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku Oddělování složek směsí Usazování, filtrace, destilace, krystalizace a sublimace Voda - destilovaná, pitná, odpadní Výroba pitné vody Čistota vody Vzduch - složení vzduchu. Ochrana čistoty ovzduší Ozónová vrstva. Negativní dopady lidské činnosti na ozónovou vrstvu.	EV: Základní podmínky života /8., 9. Poznámka: Význam šetření vodou EV: Základní podmínky života /8., 9. Poznámka: Ochrana vody a vodních zdrojů EV: Ekosystémy /8., 9. Poznámka: Faktory lidské činnosti, které mohou ohrozit kvalitu ovzduší
---	---	---

Částicové složení látek a chemické prvky Používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti Zná jednoduché organické a anorganické sloučeniny Chemické reakce Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí Uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a	Částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektrony Prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých organických a anorganických sloučenin Chemické reakce - zákon zachování hmotnosti Chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou Látkové množství a jeho vliv na chemické reakce	
---	---	--

zhodnotí jejich využívání Přečte jednoduché chemické rovnice s užitím zákona o zachování hmotnosti, vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu Anorganické sloučeniny Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet Orientuje se na stupni pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi Organické sloučeniny Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Jednoduché chemické rovnice Molární hmotnost Klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, Oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití významných oxidů Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů Kyselé deště a jejich vliv na přírodu Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti a použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	MV: Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení /9.
--	---	--

Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě Chemie a společnost Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Uhlovodíky - příklady významných uhlovodíků Deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů Fosilní paliva Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva Fotosyntéza – jeden ze základů života na Zemi Faktory ovlivňující fotosyntézu Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze Těžba nerostných surovin	MV: Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality Poznámka: Důležitost rozumného hospodaření s přírodními zdroji EV: Základní podmínky života /8., 9.
---	--	---

Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti Léčiva a návykové látky Tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra a keramika Plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití a likvidace Detergenty, pesticidy a insekticidy Průmyslová hnojiva	SV: Hodnoty, postoje, praktická etika Poznámka: Hospodaření s odpady EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí / 9. Poznámka: Rizika zneužívání léčiv a návykových látek
---	--	---

6.5.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

V přírodopise žáci poznávají složitost a mnohotvárnost přírody, vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Žáci se učí uvědoměle využívat své přírodovědné poznatky ve prospěch ochrany životního prostředí. Seznamují se s výskytem organismů v různém prostředí, společenstvech a ekosystémech, s principem jednoduchých potravních řetězců a podstatou kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí, narušené ekosystémy. Dále pak s nebezpečím onemocnění viry, bakteriemi, nakažlivými nemocemi, toxickými rostlinami.

Časová dotace:

Hodinová dotace v 6., 7. a 9. ročníku je ve výši 2 hodiny, v 8. ročníku je ve výši 1+1(DCJ).

Organizační vymezení: k výuce slouží třídy jednotlivých ročníků, učebna výpočetní techniky a zejména samostatná přírodovědná učebna.

Začlenění průřezových témat: OSV, MeV ,EV, VMEGS

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Předmět přírodopis 6. – 9. ročník navazuje naučivo přírodovědy z nižších ročníků, cílem je poskytnout žákům poznatky o živé a neživé přírodě, botaniky, zoologie a biologie člověka. Vychází především z vlastních zkušeností žáků, znalostí regionu a praktického využití pro život nedílnou součástí tvoří základy ekologie. Vedeme žáka ke kladnému vztahu k přírodě. Hovoříme o různých možnostech ochrany přírody. Přednášíme o největších globálních problémech. Propojujeme teorii s praxí (vycházky, výstavy). Navozujeme vhodnou atmosféru ke komunikaci, klademe podnětné otázky.

V přírodopise žáci poznávají složitost a mnohotvárnost přírody, vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Žáci se učí uvědoměle využívat své přírodovědné poznatky ve prospěch ochrany životního prostředí. Seznamují se s výskytem organismů v různém prostředí, společenstvech a ekosystémech, s principem jednoduchých potravních řetězců a podstatou kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí, narušené ekosystémy. Dále pak s nebezpečím onemocnění viry, bakteriemi, nakažlivými nemocemi, toxickými rostlinami.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák volí vhodné způsoby učení, v případě potřeby požádá o pomoc učitele.

Aktivně vstupuje do výuky, hledá souvislosti mezi novými a již osvojenými poznatky a doplňuje si informace z dalších zdrojů.

Hledá silné a slabé stránky své práce, poučí se z nezdaru, přijímá rady ke zlepšení i kritiku.

Kompetence k řešení problémů

Porozumí problému, pojmenuje ho, uvědomí si problém podle svých schopností, zkušeností a řeší problém samostatně, v případě nedostatku zkušeností požádá slušnou formou pedagoga o pomoc.

Kompetence komunikativní

V textu, promluvě či jiném záznamu najde ty myšlenky a místa, které jsou vzhledem k zadanému úkolu klíčové.

Vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, používá pro to jednoznačná a výstižná pojmenování

Kompetence občanské

Samostatně posuzuje, zda už má dost informací k tomu, aby se mohl rozhodovat; svůj záměr konzultuje s vyučujícím.

Aktivně přijímá zásady ekovýchovy; své osobní potřeby a nároky posuzuje z hlediska trvale udržitelného života.

Kompetence pracovní

Učí se rozpoznat kvalitní práci a dobře splněný úkol

Sám nebo ve spolupráci se spolužáky a učitelem zhodnotí práci ostatních i vlastní

Kompetence sociální a personální

Dodržuje zásady slušného a společenského chování, vhodně a taktně jedná přiměřeně situaci.

Respektuje pravidla spolupráce ve skupině, poučí se z chyb a raduje se ze společného úspěchu.

Kompetence digitální

Vést žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích

Rozvíjet dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry

Vést žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi

Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klást důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Minimální doporučená úroveň:

Využívat digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody

PŘEDMĚT: Přírodopis
OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Obecná biologie a genetika Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka Biologie hub Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života Základní struktura života - buňka, pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné Význam a zásady třídění organismů Dědičnost a proměnlivost organismů- podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy	EV: Základní podmínky života /6., 8., 9. VMEGS: Jsme Evropané /6.

Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků Biologie rostlin Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku Vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí Aplikuje praktické metody poznávání přírody (rostliny) Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé (rostliny) Biologie živočichů Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů	Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami Lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list květ, semeno, plod) Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, jednoduché rozčleňování rostlin Stavba těla, stavba a funkce	OSV: Poznávací schopnosti /7. -9. OSV: Poznávací schopnosti /7. -9.
--	--	---

a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy Biologie člověka Určí polohu a objasní stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy Orientuje se v základních stupních fylogeneze člověka	jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, živočišná společenstva Projevy chování živočichů Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení sbírek, ukázky odchytu některých živočichů (video, stanice Ornis Přerov), jednoduché rozčleňování živočichů Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, řídící),	OSV: Poznávací schopnosti /7.- 9.
--	--	--

Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla Neživá příroda Objasní vliv jednotlivých sfér na vznik a trvání života Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů,	vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování Nemoci, úrazy a prevence běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy Životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, gen, křížení Země – vznik a stavba Země Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam a využití, určování jejich vzorků. Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny, důsledky Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam, nebezpečí a příklady devastace, možnosti a příklady rekultivace Vývoj zemské kůry a organismů na	EV: Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, ekosystémy, energie /6. -9. OSV: Poznávací schopnosti /7. - 9.
--	--	--

včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi Základy ekologie Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Rozlišuje a uvede příklady systémů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladů základní princip existence živých a neživých složek ekosystému Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní	Zemi- geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vliv znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, sněhové kalamity, laviny, náledí), ochrana před nimi Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	OSV: Řešení problému a rozhodovacích dovedností EV: Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný prales, lidské sídlo (město, vesnice) /6., 7., 9. Vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví,
---	---	--

prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému Praktické poznávání přírody Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (popřípadě dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Základní pravidla bezpečnosti práce a bezpečné chování při poznávání živé a neživé přírody Významní biologové a jejich objevy	nerovnoměrnost života na Zemi /6., 7., 9. EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí /6.- 9. MV: Interpretace mediálního sdělení a reality
---	---	---

6.5.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět zeměpis částečně navazuje a prohlubuje učivo 1. stupně vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“ – prvouka, přírodověda, vlastivěda. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je celý umístěn ve vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“. Zeměpis umožňuje žákům poznávat přírodní a socioekonomické podmínky nejen v nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě a ve světě. Vychází z osobních zkušeností a znalostí žáků a rozvíjí jejich specifické zájmy.

Časová dotace: v 6. ročníku 1 hodina týdně, v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně,

Organizační vymezení: Výuka probíhá ve třídách, v přírodovědné nebo počítačové učebně. Ve vyučovacím předmětu zeměpis převládá frontální výuka ve třídě. Metody práce jsou zaměřené na samostatnou práci žáků, na práci ve dvojicích, ve skupinách, na řešení problémů. Ve výuce se využívá práce na počítačích, s literaturou (atlasy, encyklopedie), projekty

Začlenění průřezových témat: OSV, EV, MKV, EGS, VDO

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Ve vyučovacím předmětu zeměpis převládá frontální výuka ve třídě. Metody práce jsou zaměřené na samostatnou práci žáků, na práci ve dvojicích, ve skupinách, na řešení problémů. Ve výuce se využívá práce na počítačích, s literaturou (atlasy, encyklopedie), projekty. Výchovné a vzdělávací strategie směřují k těmto kompetencím.

V 7. ročníku předmětu zeměpis jsou plněny výstupy vyučovacího předmětu fyzika:

- 1/ Znat planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci.
- 2/ Osvojit si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru.
- 3/ Objasnit pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Individuálním přístupem učitelů k žákům umožňovat zvolit optimální cestu, tempo pro každého žáka

Žákovi umožňovat pravidelně a více způsoby si ověřovat a upevňovat získané poznatky a dovednosti – chápou souvislosti s dalšími předměty (např. přírodopisem, fyzikou, cizími jazyky)

Učit žáky získávat informace z více zdrojů (knihy, encyklopedie, internet, výukové programy, různé texty) – žáci vyhledávají a třídí informace, používají obvyklé geografické pojmy

K osvojování a upevňování učiva využívat her, soutěží, názorných demonstrací a pomůcek (pracují s různými typy map), výukových filmů, výukových programů, střídání různých forem a metod práce učitele

Motivovat žáky k dalšímu vzdělávání – uvědomují si potřebnost znalostí z tohoto předmětu pro běžný život

Kompetence k řešení problémů

Učit žáka při řešení problémových úloh získávat a třídít informace z různých zdrojů (knihy, encyklopedie, učebnice, internet)

Vést žáky k aktivní spolupráci s učitelem, rozvíjet tvůrčí myšlení žáků – uvědomují si problémy světa a svého okolí, jejich příčiny, důsledky, vyjadřují svůj názor na jejich odstranění, odsuzují negativní přístupy k jejich řešení

Učit žáky zvládat krizové situace začleněním témat ochrany člověka za mimořádných situací

Kompetence komunikativní

Učit žáky vyjadřovat a obhajovat vlastní názory, postoje řízeným dialogem, v diskusních a komunitních kruzích

Zadáváním jednoznačných a srozumitelných pokynů a otázek učit žáky naslouchat a porozumět sdělení

Žáci mají dostatečný prostor pro samostatné ústní i písemné prezentace formou samostatných prací, projektového vyučování

Učit žáky správně a účelně využívat technické, informační a komunikační prostředky ke komunikaci, vyhledávání informací (internet)

Vytvářet u žáků schopnost naslouchat a respektovat názory druhých

Kompetence občanské

Osvojováním znalostí při poznávání různých zemí a kultur poukazovat na jedinečnost každého člověka a vést žáky k rozpoznávání projevů rasismu a xenofobie, tyto projevy mezi žáky netolerujeme

Vést žáky ke spolupráci a toleranci v multikulturním kolektivu a tím je učit zvládat soužití ve skupině s odlišnými kulturními tradicemi

Upozorňovat žáky na možnost vzniku krizových situací a vést je k jejich zvládnutí – nácvik evakuace, postupy při poskytování první pomoci, ochrana člověka za mimořádných situací

Systematicky pěstovat u žáků pochopení a dodržování zásad zdravého životního stylu, význam zdraví pro plnohodnotný život.

Seznamovat je s riziky a důsledky zneužívání návykových látek.

Vést žáky k aktivní ochraně životního prostředí, přírody – chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

Vést žáky k úctě ke své práci i práci druhých, k úctě k práci předchozích generací (ochrana památek, majetku)

Vést žáka k sebehodnocení a hodnocení výsledků své práce i práce druhých

Žáci využívají znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost

Kompetence sociální a personální

Pěstovat u dětí schopnost spolupráce v týmu, vést je k vzájemné pomoci prostřednictvím skupinové práce

Žákovi jasně sdělovat zač je chválen nebo kárán, záporná i kladná hodnocení výsledků vzdělávání či chování žáků následují vždy bezprostředně

Vytvářet u žáků vnímavost k potřebám nemocných, starých a postižených

Kompetence digitální

Vést žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy

Seznamovat žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi

Klást důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Minimální doporučená úroveň:

Uvádět příklady využití vybraných geoinformačních technologií, využívat vybrané geoinformační technologie v běžném životě

Rozumět základní geografické, topografické a kartografické terminologii, využívat výhody digitálních map a mapových portálů pro orientaci v terénu

Ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu, využívat globální polohové systémy, vybrané produkty a aplikace satelitního a leteckého snímkování Země pro orientaci v terénu

PŘEDMĚT: Zeměpis
OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy	Komunikační geografický a kartografický jazyk. Geografická kartografie a topografie Vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy, základní topografické útvary (body, liniové útvary, plošné útvary a jejich kombinace – sítě, povrchy, ohniska (uzly), statistická data a jejich grafické vyjádření – tabulky, základní informační geografická média a zdroje dat Glóbus, mapa, měřítko, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, práce s mapou a plánem (měřítko, obsah, orientace map vzhledem k světovým stranám, výškopis, polohopis, mapové značky, legenda-vysvětlivky, rejstřík) Krajinná sféra (přírodní sféra,	OSV: Rozvoj schopností poznávání/6.,7.,8.,9. EV: Lidské aktivity a problémy lidského prostředí/6.,7.,8.,9.

v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu Přírodní obraz země Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní	společenská a hospodářská sféra, vnitřní a vnější síly) Tvorba map- letecké, družicové - (snímkování) Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě Země jako vesmírné těleso Vesmír, galaxie, tvar, velikost a pohyby Země s jejich důsledky (střídání dne a noci, roční období) Slunce, sluneční soustava Měsíc Světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Člověk ve vesmíru Krajinná sféra Přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra Systém přírodní sféry na planetární	
--	--	--

sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost Regiony světa Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní,	úrovni, na regionální úrovni Geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně Přírodní oblasti Světadíly, oceány, makroregiony světa, modelové regiony světa Zeměpis světadílů Fyzicko-geografická a socioekonomická charakteristika, důraz na vazby a souvislosti (přírodní, podnebné, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní oblasti Regionalizace, státy (vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a enviromentální problémy, možnosti jejich řešení) Asie, Amerika Fyzicko-geografická a socioekonomická charakteristika, důraz na vazby a souvislosti (přírodní, podnebné, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní oblasti Regionalizace, státy (vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a enviromentální problémy, možnosti jejich řešení) Evropa, Afrika Fyzicko-geografická a	EV: Základní podmínky života/6. 7.,8.,9. MKV: Etnický původ/8.,9.
--	---	---

kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich Společenské a hospodářské prostředí Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	socioekonomická charakteristika, důraz na vazby a souvislosti (přírodní, podnebné, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní oblasti) Světový oceán, Austrálie a Oceánie, polární oblasti Regionalizace, státy (vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení) Socioekonomický zeměpis Obyvatelstvo světa, základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky Geografie sídel Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy, aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace Geografie hospodářství Světové hospodářství, sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce	EGS : Objevujeme Evropu a svět/8.,9. EGS : Evropa a svět nás zajímá/8.,9, EGS - Jme Evropané/ 6., 7., 8., 9., EV: Vztah člověka k prostředí/6., 7.,8..9.
--	--	--

Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech Životní prostředí Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně Porovnávací kritéria, regionální společenské, politické a hospodářské útvary, národní a mnohonárodní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa Politická geografie Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska Ochrana člověka za mimořádných situací Krajina Typy krajin Krajina Přírodní a společenské prostředí Vztah přírody a společnosti Trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a	
---	--	--

Česká republika Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve	environmentální problémy lidstva Místní region Zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům Základní přírodní a socioekonomické charakteristiky regionu s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) Česká republika Poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy, dopady Hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu Regiony České republiky Územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění Česká republika, regiony	EV: Ekosystémy/6. 7.,8.,9. VDO - Občan, občanská společnost a stát/7., 8., 9.,
--	--	--

světových a nadnárodních institucích, organizacích a integrací států Terénní geografická výuka, praxe a aplikace Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Členství ČR v mezinárodních organizacích Kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze Orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu Odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schématické náčrtky, pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života Živelné pohromy, opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v model. situacích	
---	--	--

6.6 Umění a kultura

6.6.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova na 2. stupni navazuje uvědoměle na hravé osvojení hudby v 1. – 5. ročníku. Uskutečňuje se prostřednictvím pěveckých, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které jsou vzájemně provázány. V těchto hudebních činnostech vede Hudební výchova žáky k poznání hudby, kultury a rozvoji hudebně estetického vnímání, s nimiž se žáci setkávají již ve svém současném hudebním životě mimo školu: při spontánním zpěvu, instrumentální hře, při práci v souborech, při sledování rozhlasu i televize apod.

Cílem je vybavit žáky schopnostmi a dovednostmi, postoji a poznatky, na jejichž základě žáci dovedou a chtějí si samostatně i v kolektivu zazpívat. Dovedou pozorně a s porozuměním naslouchat hudbě různých druhů, žánrů a kultur.

Časová dotace:

Hodinová dotace v 6. až 9. ročníku je 1 hodina týdně.

Organizační vymezení: výuka probíhá ve speciální učebně hudební výchovy, zároveň zahrnuje i návštěvu koncertů, vzdělávacích pořadů popřípadě vlastní hudební produkci žáků pro rodičovskou i další veřejnost

Začlenění průřezových témat: OSV, MV, VMEGS

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence učení

Motivovat žáky k dalšímu učení kladným hodnocením a důrazem na jeho pokroky a další možnosti zlepšení

Učit žáky plánovat si volný čas a rozdělit si jej mezi zábavu a povinnost (příprava na vyučování)

Kompetence k řešení problémů

Osobním příkladem, vystupováním se snažit o posílení důvěry k učiteli

Otevřeností a atmosférou vzájemné důvěry vytvářet žákovi prostor ke sdělování vlastních problémů

Soustavným povzbuzováním posilovat u žáků zdravé sebevědomí a důvěru ve vlastní rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Pořádáním celoškolních akcí, návštěvami kulturních akcí učit žáky vystupování na veřejnosti, prezentaci činnosti školy

Zařazovat činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami (celoškolní akce, akce pro rodiče nebo veřejnost)

Kompetence sociální a personální

Pěstovat u žáků schopnost spolupráce v týmu k účasti na školních soutěžích, kulturních vystoupeních, prezentací vlastních dovedností

Účastí na kulturních akcích i pro žáky z různých škol mají naši žáci možnost porovnat své chování s chováním ostatních žáků, mají možnost své chování korigovat, hodnotit je ve srovnání s jinými

Starší žáky zapojovat do organizace akcí pro mladší ročníky, přenechávat jim určitý podíl zodpovědnosti za průběh akce (Mikulášská nadílka, projektové dny)

Kompetence občanské

Vést žáky ke spolupráci a toleranci v multikulturním kolektivu (společné soutěže, kulturní akce) a tím je učit soužití ve skupině s žáky s odlišnými kulturními tradicemi

V rámci projektových dnů pořádat akce připomínající lidové tradice (Vánoce, Velikonoce...)

Kompetence pracovní

Vést žáka k sebehodnocení a hodnocení výsledků práce druhých

Důsledně dbát na dodržování pravidel a zásad bezpečnosti a hygieny práce

Kompetence digitální

Umožňovat žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny

Dávat příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů

Umožnit vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Minimální doporučená úroveň:

Interpretovat vybrané lidové a umělé písně, za pomoci dostupného hudebního softwaru provádět jednoduché hudební experimenty

PŘEDMĚT: Hudební výchova
OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasně i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí	Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb, s využitím nástrojů z Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) Vokální činnosti Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, společenských vokálně instrumentálních aktivitách Instrumentální činnosti Vyjadřování hudebních i nehmotných představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, formální Hudebně pohybové činnosti	OSV – seberegulace a sebeorganizace /7., 8., 9., OSV – kreativita /6., 7., 8., 9., OSV – psychohygiena/6., 7., 8., 9., OSV – kreativita/6., 7., 8., 9.,

vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Vyhledává souvislosti mezi hudbou s jinými druhy umění	Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sématici hudebního díla – pantomima, improvizace Orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách Poslechové činnosti Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost, a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla Poslechové činnosti Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) Instrumentální činnost Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Poslechové činnosti Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	MV – fungování a vliv médií ve společnosti/ 9., VMEGS - objevujeme Evropu a svět/ 8., OSV – komunikace/6., 7., 8., 9., OSV – mezilidské vztahy/7., 8., 9., MV- kulturní rozdíly/7., 8., 9.,
---	---	--

6.6.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Výtvarná výchova rozvíjí prostřednictvím tvůrčích činností, zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci, smyslové vnímání, schopnost vyjadřovat a prezentovat emoce, představy, pocity, zkušenosti a myšlenky. Tříbí vnímavost, pozorovací schopnosti, smysl a cit pro barvy, rozvíjí paměť a představivost. Pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci, zlepšovat jemnou motoriku a získávat tak všestranné dovednosti. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se, umožňuje relaxaci. Přispívá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot. Vede žáky k vytváření pozitivního postoje ke kulturním hodnotám a kultivovanému projevu.

Časová dotace:

Hodinová dotace v 6. - 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 1 hodina týdně a 9. ročníku je ve výši 1(DČD) hodina týdně.

Začlenění průřezových témat: OSV, EV, MV, MEV

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Žákům v jednotlivých ročnících vytváříme portfolio. Modelování je zařazeno do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce – práce s ostatními materiály.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Individuálním přístupem umožňovat zvolit ideální cestu, tempo pro každého žáka

Motivovat žáky k další práci kladným hodnocením a důrazem na jeho pokroky

Umožňovat žákovi prezentaci výsledků vlastní tvorby – výstavky, nástěnky, přehlídky

Kompetence k řešení problémů

Umožňovat žákovi otevřeně se vyjadřovat k problémům třídy

Povzbuzováním posilovat u žáků zdravé sebevědomí

Otevřeností a atmosférou vzájemné důvěry vytvářet žákovi prostor ke sdělování vlastních problémů

Kompetence komunikativní

Učit žáky vyjadřovat a obhajovat vlastní názory

Při týmové práci podněcovat u žáků dodržování pravidel komunikace v kolektivu

Poskytovat žákům dostatečný prostor k vyjádření

Návštěvami kulturních akcí učit žáky vystupování na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

Dbát na dodržování společně dohodnutých pravidel i běžných norem slušného chování

Vést žáky k vzájemné pomoci prostřednictvím skupinové práce

Výsledky práce žáků prezentovat na nástěnkách

Účastí na kulturních akcích mají naši žáci možnost porovnávat své chování s chováním ostatních žáků

Kompetence občanské

Dbát na dodržování zásad a pravidel chování

Vést žáky ke spolupráci a toleranci v multikulturním kolektivu (kulturní akce)

Vést žáky k dodržování zásad zdravého životního stylu, k ochraně životního prostředí

Připomínat lidové tradice – Vánoce, Velikonoce

Vyžadovat od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků

Kompetence pracovní

Při výtvarných činnostech se zaměřovat na rozvoj jemné motoriky

Vést žáky k úctě ke své práci i práci druhých (výstavky, výzdoba školy)

Dbát na dodržování pravidel a zásad bezpečnosti a hygieny práce

Vést žáka k sebehodnocení a hodnocení výsledků své práce i práce druhých

Kompetence digitální

Vést žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení

Vést žáky ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace

Vést je k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Minimální doporučená úroveň:

Uplatňovat základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

Objevovat možnosti práce s digitálními technologiemi

PŘEDMĚT: Výtvarná výchova
OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu, podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření) Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty, lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh, ve statickém i dynamickém vyjádření) Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smyly (vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů – hudebních dramatických)	OSV - Kreativita/6., 7., 8., 9., EV - Vztah člověka a prostředí/7.,

Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	Uplatňování subjektivity Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace Typy vizuálně obrazných vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie elektronický obraz, reklama, komunikační grafika; Rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry) Přístup k vizuálně obrazným vyjádřením z hlediska jejich vnímání (motivace – fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní; reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech) Ověřování komunikačních účinků Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria	MV – kulturní rozdíly/6., 7., 8., 9., Multikulturalita/6., 7., 8., 9., MEV - Fungování a vliv médií ve společnosti/6.,
--	--	--

	jejich porovnávání, jejich zdůvodňování. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu (vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora); prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	
--	---	--

6.7 Člověk a zdraví

6.7.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět jednu hodinu týdně v 8. a v 9. ročníku. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví společně s tělesnou výchovou a zdravotní tělesnou výchovou.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Časová dotace: 1. hodina týdně v 8. a 9. ročníku

Obsahové vymezení:

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v běžném typu třídy, dle probíraného obsahu určitých oblastí je zajištěn přístup do počítačové učebny, přírodopisné učebny

Specifické informace:

Začlenění průřezových témat: OSV, MeV

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

Poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot

Pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů

Poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí

Získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje

Využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví

Propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.

Chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.

Ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Žáci zde získávají základní poznatky o člověku v souvislosti s preventivní ochranou člověka a jeho zdraví.

Obsah předmětu je zaměřen na:

- preventivní ochranu zdraví
- prohlubování si poznatků a pravidel o sobě samém, o rodině, společnosti vrstevníků a vztahů mezi lidmi

- získávání dovedností odmítat škodlivé a návykové látky
- předcházení úrazům
- získávání a orientaci v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného přístupu k sexuálnímu chování
- upevnění návyků poskytnout základní první pomoc
- řešení mimořádných situací

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Předkládat žákům výběr a následné využití vhodných způsobů, metod, plánovat vlastní učení, projevovat ochotu dále se věnovat studiu a celoživotnímu přijímání informací a doplňování vzdělání

Učit žáky plánovat svůj volný čas, rozdělovat mezi povinnosti a zábavou

K osvojení učiva využívat střídání různých forem a metod práce

V praktických činnostech vést k ověřování získaných poznatků

Kompetence k řešení problémů

V žáky k uvědomování si problémových situací v životě, učit je zvládat na modelových příkladech možná rizika posouzením stavu věci a obhájit svůj názor

Povzbuzováním posilovat zdravé sebevědomí

Dávat možnost jedinci vyjádřit vlastní názor a navrhnout společná řešení

Zážitkovou formou v projektových dnech či exkurzích umožňovat přistoupit k realizaci vlastního rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Vést žáky ke kultivovanému projevu, žáci vlastními slovy stručně a jasně vysvětlují své myšlenky, zapojují se do diskuse, vhodně reagují na připomínky druhých, vyhledávají informace v tištěné i elektronické podobě

Podporovat přátelské vztahy, snažit se odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci

Zadávat činnosti, kdy si žáci mohou vyzkoušet komunikaci s různými věkovými skupinami s využitím digitální technologie

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují ve dvojicích, skupině, kruhu, v týmu, dále spolupracují s dospělou osobou, pokouší se vytvářet pravidla, diskutují, respektují se

Posilovat sebeúctu, snažit se eliminovat možné psychické a fyzické týrání ve škole a v rodině

V oblasti rizikového chování žáků spolupracovat s odborníky i státními institucemi

Dbát na dodržování stanovených pravidel, norem slušného chování

Konkrétní příklady ze života využívat k vlastnímu prožitku

Kompetence občanské

Žáky směřovat k respektování všech hledisek ochrany zdraví svého i druhých osob, všímají si dění a činnosti v okolí

Vést žáky ke spolupráci a toleranci, ke zvládání soužití s ostatními, k přijímání zodpovědnosti za své chování

Poskytovat prostor pro vyjádření vlastních názorů

Osobním příkladem vést žáky k dodržování zásad zdravého životního stylu

Pěstovat pochopení významu zdraví pro plnohodnotný život

Kompetence pracovní

Vést žáky v jejich činnosti k výsledkům, které jsou kvalitní, funkční a společenským významem ovlivňují lidi, chrání zdraví, životní prostředí

Důsledně seznamovat a vést k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce

Volit pracovní činnosti zvládnutelné v kratších časových úsecích, ukazovat možnost organizace práce

Kompetence digitální

Podporovat rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví

Vést žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví

Vést žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Minimální doporučená úroveň:

Uvědomovat si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím; při práci s digitálními technologiemi předcházet situacím ohrožujícím zdraví; respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usilovat o aktivní podporu zdraví; v digitálním prostředí vyhledávat relevantní informace pro podporu zdraví a adekvátně je vyhodnocovat

PŘEDMĚT: Výchova ke zdraví

OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	<u>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</u> vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek <u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u> výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	OSV - Sebepoznání a sebepojetí (7., 8.) OSV- Mezilidské vztahy (7., 8.)

Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližším okolí Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu. Dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační	<u>Hodnota a podpora zdraví</u> celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví <u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u> ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci <u>Osobnostní a sociální rozvoj</u> sebezpoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem;	OSV- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (7., 8.) MV - Fungování a vliv médií ve společnosti (7.)
--	--	--

Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity <u>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u> stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v	OSV- Hodnoty, postoje, praktická etika (7., 8.)
---	--	--

Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	rizikových situacích a v situacích ohrožení dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	
---	--	--

6.7.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět tělesná výchova tvoří důležitou součást nejen školního, ale i celoživotního vzdělávání. Do tělesné výchovy patří především činnosti, při nichž je hlavním smyslem rozvoj pohybových schopností a pohybových dovedností. Ty jsou do jisté míry předurčeny somatotypem žáků, jejich genetickými předpoklady, konkrétní etapou vývoje žáka i jeho aktuálním zdravotním stavem. Obsah výuky TV tvoří především základní činnosti sportovních her či jiných sportů a pohybových aktivit jako gymnastika, atletika, turistika, sezónní činnosti. Pohybové činnosti směřují k vzájemné spolupráci a soutěživosti. Učivo tělesné výchovy se cyklicky opakuje a je skutečně prostředkem k postupnému osvojování dovedností. Žáci si uvědomují důležitost pohybového vzdělání jako součást zdravého životního stylu a jsou motivováni k dalšímu pohybovému rozvoji. Vzdělávací obory „Výchova ke zdraví“ a „Tělesná výchova“ (do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova) jsou částmi vzdělávací oblasti „Člověk a zdraví“.

Časová dotace: v 6. – 9. ročníku 2+1(DČD) hodiny týdně

Organizační vymezení: V 6. ročníku probíhá TV koedukovaně, od 7. ročníku je výuka dělena podle pohlaví. K výuce slouží aula školy, tělocvična SPŠ Hranice, hřiště, běžecká dráha a doskočiště v areálu ZŠ Šromotovo i přírodní terén v blízkosti školy. 2x ročně (na podzim a na jaře) je zařazen projektový den: Den v přírodě v rozsahu 4 – 5 hodin mimo areál školy.

Začlenění průřezových témat: OSV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Individuálním přístupem učitelů k žákům umožňovat zvolit optimální cestu, tempo pro každého žáka

Vést žáky k sebehodnocení v rámci skupiny prostřednictvím vyhodnocení zadaných úkolů, soutěží

V praktických činnostech umožňovat žákovi pravidelně si ověřovat a upevňovat získané dovednosti a poznatky – používat obvyklých tělocvičných názvosloví, rozhodování podle sportovních pravidel, hodnocení sportovních disciplín

Motivovat žáky k dalšímu učení kladným hodnocením a důrazem na jeho pokroky a další možnosti zlepšení

K osvojování a upevňování učiva využívat her, soutěží, pomůcek, projektů

Učit žáky i plánovat si svůj volný čas

Kompetence k řešení problémů

Soustavným povzbuzováním posilovat u žáků zdravé sebevědomí a důvěru ve vlastní rozhodnutí - žák by měl činit uvážlivá rozhodnutí, být schopen je obhájit, uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Otevřeností a atmosférou vzájemné důvěry vytvářet žákovi prostor ke sdělování vlastních problémů

Učit žáky zvládat krizové situace – uvědomovat si problémové situace při pohybových činnostech, reagovat na herní situace, přicházet na řešení různých situací.

Začlenění témat ochrany člověka za mimořádných situací, znalost důležitých telefonních čísel

Kompetence komunikativní

Zadáváním jednoznačných a srozumitelných pokynů a otázek učit žáky naslouchat a porozumět sdělení

Při kolektivních hrách podněcovat u žáků dodržování pravidel komunikace v kolektivu, respektovat komunikační bariéry a odlišnosti

Vytvářet u žáků schopnost naslouchat a respektovat názory druhých - otvírání prostoru diskusi o taktice družstva

Pořádáním celoškolních akcí, sportovních soutěží učit žáky vystupování na veřejnosti, prezentaci činnosti školy na veřejnosti

Rozvíjet u žáků neverbální komunikaci formou her a cvičení

Vést žáky ke klidnému a věcnému řešení konfliktních situací, důležitou roli hraje osobní příklad učitele

Kompetence sociální a personální

Pěstovat u dětí schopnost spolupráce v týmu, vést je k vzájemné pomoci prostřednictvím sportovních soutěží, prezentací vlastních dovedností, k dodržování pravidel fair play

Vyžadovat od žáků rozdělení rolí ve skupině, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu

Na úrovni třídy i celé školy vést žáky k uvědomění si nezbytnosti pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům

Účastí na sportovních akcích i pro žáky z různých škol mají naši žáci možnost porovnávat své chování s chováním ostatních žáků

Zapojování žáků do procesu hodnocení ve škole pomáhat rozvíjet jejich schopnosti hodnotit sebe sama

Kompetence občanská

Vyžadovat od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků při činnostech v TV, společně hledat řešení při nedodržování daných pravidel chování a vést žáky k přijetí zodpovědnosti za jejich porušování

Srozumitelným výkladem přiměřeným věku a schopnostem objasňovat historické souvislosti (podpora myšlenek olympijského hnutí)

Vést žáky ke spolupráci a toleranci v multikulturním kolektivu a tím je učit zvládat soužití ve skupině s dětmi s odlišnými kulturními tradicemi

Upozorňovat žáky na možnost vzniku krizových situací a vést je k jejich zvládnutí- postupy při poskytování první pomoci

Systematicky pěstovat u žáků pochopení a dodržování zásad zdravého životního stylu, významu zdraví pro plnohodnotný život, seznamovat je s riziky a důsledky zneužívání návykových látek

Osobním příkladem vést žáky k dodržování zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

Seznamovat žáky s provozním řádem tělocvičny a vyžadovat jeho dodržování

Důsledně dbát na dodržování pravidel a zásad bezpečnosti a hygieny práce

Vést žáka k sebehodnocení a hodnocení výsledků své práce i práce druhých

Kompetence digitální

Umožnit žákovi využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu

Vést žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví

Vést žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Minimální doporučená úroveň:

Usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí, změny sledovat i s využitím digitálních technologií

Posoudit provedení osvojované pohybové činnosti, označit příčiny nedostatků i s využitím digitálních technologií

Sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotit je i s využitím digitálních technologií

PŘEDMĚT: Tělesná výchova
OBDOBÍ: 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Činnosti ovlivňující zdraví Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá	Význam pohybu pro zdraví (sport dívek a chlapců) Rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením Rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem Pohybové hry pro rušnou činnost Strečink Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Respektuje zásady bezpečnosti Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (v nestandardním prostředí,	OSV - Sebepoznání a sebepojetí/ 6., 7., 8., 9., OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/ 6., 7., 8., 9., EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí/6., 7., 8., 9., EV - Vztah člověka k prostředí/6., 7., 8., 9.,

možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Činnosti podporující pohybové učení Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	první pomoc při TV a sportu v různém prostředí, ošetření a odsun raněného) Pravidla pohybových her s různým zaměřením Gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí) Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou Úpoly (základy sebeobrany) Atletika (rychlý a vytrvalostní běh, skok do výšky a dálky, hod míčkem, vrh koulí) Sportovní hry (vybíjená, florbal, fotbal) Pojmy, cvičební polohy, postoje a pohyby, záchrana a dopomoc Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, herní role a funkce Významné soutěže a sportovci, olympismus	OSV – mezilidské vztahy/6.,7.,8.,9.
--	--	--

Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Vzájemná komunikace a spolupráce Zásady jednání a chování při různých činnostech Chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair-play Zvládá základní údržbu a úpravu hřiště Zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace Umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji Vybíjená, florbal, školní výlet Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností (měření, evidence, vyhodnocování) Zpracování a prezentace výsledků o pohybových aktivitách	OSV – spolupráce a soutěživost/6.,7.,8.,9.
--	---	---

6.8 Člověk a svět práce

6.8.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah vyučovací oblasti Člověk a svět práce je realizován ve vyučovacím předmětu Člověk a svět práce. Je to povinný předmět, který umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Formuje jejich osobnost rozvíjením motorických i tvořivých schopností. Vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oblastech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Časová dotace:

Celková týdenní časová dotace na 2. stupni v 3. období dle ŠVP je stanovena na 3 hodin , 9 disponibilní hodin.

Hodinová dotace v 6. - 8.. ročníku je ve výši 1 + 2(DČD). hodiny, v 9. ročníku ve výši 3(DČD). hodiny

Organizační vymezení: Výuka bude probíhat v dílnách, kuchyni a na školním pozemku, ve třídě. Člověk a svět práce je v 6. – 9. ročníku realizován v dělených skupinách.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblasti je rozdělena do sedmi tematických okruhů:

- práce s technickými materiály
- design a konstruování
- pěstitelské práce a chovatelství

- provoz a údržba domácnosti
- příprava pokrmů
- svět práce (8. – 9. ročník)

Začlenění průřezových témat: OSV, MV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Motivovat žáky k dalšímu učení kladným hodnocením a důrazem na jeho pokroky

Vést žáka k sebehodnocení v rámci skupiny

Umožňovat žákovi více způsoby ověřovat a upevňovat poznatky a dovednosti

Umožňovat žákovi prezentaci výsledků vlastní tvorby – výstavky, nástěnky, přehlídky

Učit žáky plánovat si svůj volný čas a rozdělit jej mezi zábavu a povinnosti

Kompetence k řešení problémů

Umožňovat žákovi otevřeně se vyjadřovat k problémům pracovní skupiny

Povzbuzováním posilovat u žáků zdravé sebevědomí a důvěru ve vlastní rozhodnutí

Učit žáka přijímat důsledky svých rozhodnutí

Učit žáky zvládat krizové situace (projektové dny, exkurze)

Kompetence komunikativní

Učit žáky vyjadřovat a obhajovat vlastní názor

Podporovat přátelské vztahy v pracovní skupině

Vytvářet u žáků schopnost naslouchat a respektovat názor druhých

Vést žáky ke klidnému řešení konfliktních situací

Kompetence sociální a personální

Stanovená pravidla chování v dílnách, kuchyni a na školním pozemku

Pěstovat u dětí schopnost spolupráce v týmu

Výsledky práce prezentovat na nástěnkách

Kompetence občanské

Dbát na dodržování zásad a pravidel chování

Vést žáky ke spolupráci a toleranci v multikulturním kolektivu

Upozorňovat žáky na možnost vzniku krizových situací a vést je k jejich zvládnutí (postupy při poskytování PP, ochrana člověka za mimořádných situací)

Vést žáky k dodržování zásad zdravého životního stylu, k ochraně životního prostředí

Připomínat lidové tradice – Vánoce, Velikonoce

Kompetence pracovní

Volit vhodné pracovní činnosti

Zaměřovat se na rozvoj jemné i hrubé motoriky

Vést žáky ke znalosti základních pracovních postupů

Seznamovat žáky s provozními řády odborných učeben a zásadami první pomoci

Vést žáky k úctě k práci své i druhých (výstavky, péče o okolí školy, výzdoba školy)

Dbát na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce

Kompetence digitální

Vést žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy

Motivovat žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

Prakticky seznamovat žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

Minimální doporučená úroveň:

Pracovat uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb, využívat vhodné digitální technologie při realizaci týmových pracovních úkolů, ke komunikaci a k prezentaci výsledků pracovních činností

Orientovat se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách, využívá k tomu i digitální zdroje

Posoudit i s využitím digitálních zdrojů své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti
OBDOBÍ:3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Práce s technickými materiály Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla Pracovní pomůcky, nářadí, a nástroje pro ruční opracování Technické náčrtý a výkresy, technické informace a postupy Jednoduché pracovní operace a postupy Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy	OSV – Kreativita (6., 7., 8., 9.) OSV - Sebepoznání a sebepojetí (6., 7., 8., 9.) OSV - Seberegulace a sebeorganizace (6., 7., 8., 9.)

Design a konstruování Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení Dodrží zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu Provoz a údržba domácnosti Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením	Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) Sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž Finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; Údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti Elektrotechnika v domácnosti –	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (6., 7., 8., 9.) OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika (6., 7., 8., 9.)
---	--	--

včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem Příprava pokrmů Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu Nebezpečí úrazu elektrickým proudem Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Potravin – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	
--	---	--

Svět práce Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce Volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	MV - Lidské vztahy (6., 7., 8., 9.)
---	--	--

prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	zneužívání; alergie chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	
---	---	--

7 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků:

Způsoby hodnocení -

1. Klasifikací

Klíčové kompetence žák plní na nejvyšší možné úrovni dané školním vzdělávacím programem s ohledem na sociální status, individuální možnosti, individuální dispozice, zdravotní stav, osobnostní předpoklady a přiznaná podpůrná opatření. Učivo je dáno výstupy.

Stupeň 1 (výborný)

Žák plní výstupy z předmětů daných školním vzdělávacím programem na nejvyšší možné úrovni s případně přiznanými podpůrnými opatřeními.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák plní výstupy z předmětů daných školním vzdělávacím programem s mírnou podporou.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák plní výstupy z předmětů daných školním vzdělávacím programem s podporou a dopomocí.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák plní výstupy z předmětů daných školním vzdělávacím programem s výraznou podporou.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neplní výstupy z předmětů daných školním vzdělávacím programem v rámci přiznaných podpůrných opatření.

2. Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v očekávaných výstupech jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům, k věku žáka a jeho přiznaným podpůrným opatřením. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

3. Opravná zkouška

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník.

Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

4. Přezkoušení

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka, je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, krajský úřad. Ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

5. Komisionální přezkoušení

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
 - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
 - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. - Vyhláška č. 256/2012 Sb. (novela Vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání). Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

6. Postup do dalšího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch.

7. Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než

2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním

vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2.

- prospěl(a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- neprospěl(a)

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

- nehodnocen(a)

Žák je nehodnocen, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

8. Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

Kritéria hodnocení

Hodnocení žáků se řídí § 51 – 53 Školského zákona.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení. Učivo je prověřováno testováním, ústním zkoušením a individuálním hodnocením. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn. Žák se znovu nepřezkoušuje.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Pravidla hodnocení žáků jsou součástí Školního řádu.

8 Příloha:

**Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
(Minimální výstupy ŠVP-ZV v souladu s RVP-ZV)**